

Realizacja i koszty działań z zakresu zdrowia publicznego skierowanych do osób starszych –
analiza wstępna

Autorzy:

Olga Partyka

Monika Pajewska

Katarzyna Kwiatkowska

Aleksandra Czerw

Recenzja naukowa:

Prof. dr hab. n. med. n. o zdr. Elżbieta Cipora

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy

ul. Chocimska 24, 00-791 Warszawa

telefon centrali: (22) 54-21-200, 54-21-400

fax: (22) 849-74-84, 849-35-13 email: dyrektor@pzh.gov.pl

ISBN 978-83-65870-84-1

Raport finansowany ze środków Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut
Badawczy w ramach realizacji projektu: ZO-1/2022

© Copyright by Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy, 2024

Przedruk materiałów w całości lub części jest możliwy wyłącznie za zgodą Narodowego Instytutu
Zdrowia Publicznego PZH – Państwowego Instytutu Badawczego. Cytowanie i wykorzystanie danych
empirycznych dozwolone za podaniem źródła

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	4
Materiał i metoda	5
Wyniki.....	8
Populacja seniorów w Polsce.....	8
Statystyki jednorodnych grup pacjentów NFZ	9
Wartość refundacji świadczeń i leków.....	40
Epidemiologia chorób kardiologicznych i neurologicznych	41
Zadania z zakresu zdrowia publicznego	59
Zadania z zakresu zdrowia publicznego a statystyki JGP, koszty świadczeń i wskaźniki epidemiologiczne	83
Wnioski	92

Starzenie się społeczeństwa jest jednym z największych wyzwań w zakresie zdrowia publicznego, przed którymi stoi większość krajów europejskich. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2018 r. liczba osób powyżej 60. roku życia przekroczyła 9 mln, co stanowiło około 25% ogółu ludności kraju¹. Według Głównego Urzędu Statystycznego liczba osób powyżej 60. roku życia w 2030 r. osiągnie 10,8 mln, a w 2050 r. osoby starsze będą stanowić ok. 40% ogółu społeczeństwa². W 2018 r. udzielono łącznie 322,6 mln porad, z czego porady dla osób starszych stanowiły 29,6% wszystkich porad. Koszty świadczeń medycznych ponoszone przez Narodowy Fundusz Zdrowia wynoszą blisko 81,1 mld zł. Narodowy Fundusz Zdrowia przeznaczył na leczenie osób w wieku 60 lat i więcej prawie 34 miliardy złotych³.

Wysiłki na rzecz zdrowego starzenia się mogą pomóc w wyeliminowaniu nierówności i zapewnić ludziom bezpieczne starzenie się w odpowiednim środowisku wolnym od ubóstwa, co umożliwi im dalszy rozwój osobisty przy jednoczesnym zachowaniu autonomii i zdrowia. Zdrowe starzenie się pomoże budować spójne, pokojowe, sprawiedliwe, bezpieczne i zrównoważone społeczeństwa. Dlatego też, w kontekście rosnących potrzeb zdrowotnych społeczeństwa i kosztów świadczeń zdrowotnych, konieczne są działania mające na celu poprawę efektywności systemu opieki zdrowotnej.

Niniejsze opracowanie przedstawia analizę wartości wskaźników dotyczących realizowanych świadczeń medycznych, kosztów tych świadczeń oraz głównych wskaźników epidemiologicznych dotyczących seniorów w poszczególnych województwach i w skali całego kraju w latach 2018-2020. Przedstawiono również analizę dotyczącą zależności pomiędzy wskaźnikami dotyczącymi działań realizowanych z zakresu zdrowia publicznego a wskaźnikami dotyczącymi świadczeń medycznych i stanu zdrowia seniorów. W związku z systematycznie rosnącą liczebnością populacji seniorów w Polsce podejmowanie prób analizy dotyczących poziomu jakości życia w tej populacji wydaje się bardzo istotne.

¹ Główny Urząd Statystyczny, Stan ludności <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/podgrup/temat>

² Główny Urząd Statystyczny, Prognoza na lata 2023-2060 <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/podgrup/temat>

³ Główny Urząd Statystyczny, Ambulatoryjna Opieka Zdrowotna <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/podgrup/temat>

MATERIAŁ I METODA

W pierwszej kolejności przedstawiono dynamikę zmian liczebności seniorów w Polsce wykorzystując do tego celu dane Głównego Urzędu Statystycznego na temat liczby osób w wieku 65+ w poszczególnych województwach. Następnie przedstawiono charakterystykę świadczeń JGP w sekcjach A, B, D, E, G, H, K, Q i S w formie liczby hospitalizacji i median czasu pobytu pacjentów w wieku 61+ w latach 2018-2020. Dane pozyskano zgodnie z dokumentacją usługi sieciowej świadczonej przez Narodowy Fundusz Zdrowia w formie interfejsu API przedstawioną na stronie internetowej zamieszczonej pod adresem <https://api.nfz.gov.pl/app-stat-api-jgp/#hd>. Do tego celu wykorzystano skrypt działający w ramach oprogramowania R Statistics 4.2.1 w oparciu o biblioteki httr i jsonlite. Interfejs API w ramach usługi sieciowej NFZ umożliwia pobieranie danych dla poszczególnych świadczeń w ramach każdej sekcji. Na potrzeby niniejszego opracowania zsumowano dane dotyczące liczby hospitalizacji w obrębie każdej sekcji. Mediany czasu pobytu natomiast uśredniono.

Dane dotyczące wartości refundacji świadczeń i leków w latach 2018-2020 pozyskano z interaktywnego raportu prowadzonego w ramach aktywnego monitorowania wartości refundacji świadczeń i leków zamieszczonego na stronie internetowej pod adresem <https://ezdrowie.gov.pl/portal/home/badania-i-dane/zdrowe-dane/monitorowanie/wartosc-refundacji-swiadczen-i-lekow>. Zsumowano dane dotyczące pacjentów w wieku 60+ dla poszczególnych województw.

Dane epidemiologiczne pozyskano z sekcji „Epidemiologia” należącej do „Bazy Analiz Systemowych i Wdrożeniowych” (BASiW). Do analizy włączono dane dotyczące chorobowości, zapadalności i zgonów z powodu przewlekłych i ostrych chorób kardiologicznych i chorób neurologicznych wieku podeszłego dla pacjentów w wieku 65+. Zgodnie z Bazą Analiz Systemowych i Wdrożeniowych jako przewlekłe choroby kardiologiczne do analiz włączono chorobę niedokrwienną serca, niewydolność serca, pozostałe zaburzenia rytmu i przewodzenia, wady serca nabyte, kardiomiopatie i wrodzone wady serca. Jako przewlekłe choroby kardiologiczne do analiz włączono chorobę niedokrwienną serca, migotanie i trzepotanie przedsionków, zator płucny, zapalenie osierdzia, zapalenie wsierdzia, zapalenie mięśnia sercowego i tętniak aorty. Jako przewlekłe choroby neurologiczne do analiz włączono chorobę Alzheimera i inne otępienia oraz chorobę Parkinsona i inne zaburzenia ruchowe. Jako ostre choroby neurologiczne do analiz włączono

udar niedokrwienny mózgu, krwotok śródmózgowy, przemijający atak niedokrwienny (TIA), pozostałe choroby naczyniopochodne, krwotok śródczaszkowy podpańczynówkowy.

Dane dotyczące zadań z zakresu zdrowia publicznego pozyskano ze sprawozdawczości prowadzonej zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670) (zwanej dalej monitoringiem). Wyodrębniono działania skierowane do seniorów, tzn. takie, dla których jako główną populację docelową sprawozdający wskazali seniorów lub osoby w wieku 65+. W niniejszym opracowaniu analizowano liczbę działań, liczebność populacji docelowej, procentowy udział w finansowaniu podmiotu finansującego zadanie i kwoty finansowania zadań, Liczbę działań analizowano w podziale na działania profilaktyczne, wspierające świadczenia medyczne i działania ogólne. Do działań profilaktycznych zaliczono edukację w zakresie profilaktyki chorób, programy szczepień, np. przeciwko grypie, pneumokokom, WZW typu B oraz badania przesiewowe prowadzone w celu diagnostyki chorób, np. chorób nowotworowych albo tętniaka aorty brzusznej. Do działań wspierających świadczenia medyczne zaliczono usługi rehabilitacyjne, specjalistyczne i opiekuńcze, a także teleopiekę. Do działań ogólnych zaliczono działania aktywizujące, promujące aktywność fizyczną, w tym również działalność uniwersytetów trzeciego wieku oraz prowadzenie ośrodków wsparcia. Zgodnie ze schematem przyjętym w sprawozdawczości prowadzonej w ramach monitoringu analizowano również liczbę działań promocyjno-edukacyjnych, profilaktycznych, szkoleniowych i konferencyjnych, badawczych oraz określonych przez sprawozdających jako inne. Do analizy włączono zbiorcze dane dla poszczególnych województw z roku 2017 i 2018. Zagregowane wartości wskaźników dotyczących zadań realizowanych przez jednostki centralne i jednostki samorządu terytorialnego. Agregacji dokonano ponieważ liczba działań skierowanych do seniorów realizowanych przez jednostki centralne jest w kolejnych latach niewielka w porównaniu do liczby działań jednostek samorządu terytorialnego, np. w roku 2020 jednostki centralne zrealizowały 10 działań skierowanych do seniorów, podczas gdy jednostki samorządu centralnego zrealizowały 626 działań.

Wskaźniki dotyczące realizowanych zadań z zakresu zdrowia publicznego analizowano następnie jako predyktory wartości wskaźników dotyczących realizowanych świadczeń medycznych, kosztów refundacji świadczeń i leków oraz wskaźników epidemiologicznych. Przyjęto przy tym, że konieczny jest odstęp czasowy, tj. wskaźniki dotyczące zadań z zakresu zdrowia publicznego realizowanych w roku 2017 analizowano jako predyktory wskaźników realizowanych świadczeń medycznych, kosztów refundacji świadczeń i leków oraz

wskaźników epidemiologicznych w roku 2019 i 2020 a wskaźniki dotyczące zadań z zakresu zdrowia publicznego realizowanych w roku 2018 analizowano jako predyktory wskaźników realizowanych świadczeń medycznych, kosztów refundacji świadczeń i leków oraz wskaźników epidemiologicznych w roku 2020. Zachowanie rocznego odstępu pozwoliło na uniknięcie sytuacji, w której zadanie realizowane w grudniu roku poprzedniego miałyby mieć efekty już w styczniu roku bieżącego. Jako miarę siły zależności pomiędzy wskaźnikami dotyczącymi realizowanych zadań z zakresu zdrowia publicznego wykorzystano wartość współczynnika korelacji r Pearsona. Na potrzeby analizy korelacji analizowane wskaźniki wystandaryzowane w oparciu o liczebność populacji osób w wieku 65+ odpowiednio w latach 2017, 2018, 2019 lub 2020 podawanej przez Główny Urząd Statystyczny.

WYNIKI

POPULACJA SENIORÓW W POLSCE

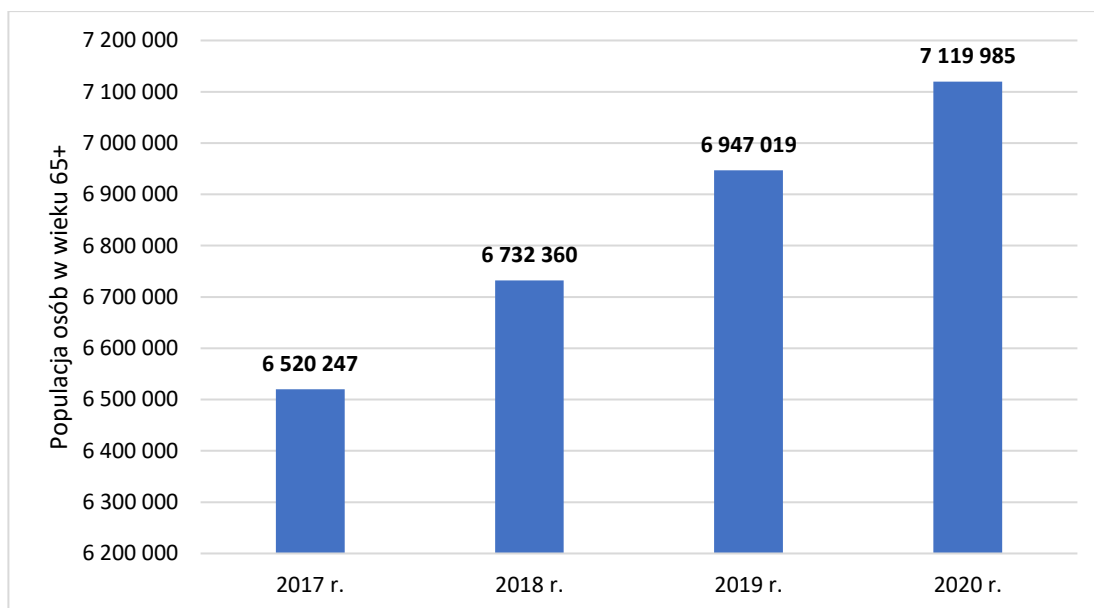
W tabeli 1 przedstawiono liczebność populacji osób w wieku 65+ w Polsce w podziale na poszczególne województwa w latach 2017-2020.

Tabela 1. Liczebność populacji osób w wieku 65+ w Polsce w latach 2017-2020

Województwo	Rok			
	2017	2018	2019	2020
dolnośląskie	513 657	533 095	552 048	568 202
kujawsko-pomorskie	344 397	355 664	367 519	377 472
lubelskie	370 647	381 341	391 839	399 925
lubuskie	164 764	171 488	177 973	183 556
łódzkie	467 972	481 272	494 018	503 976
małopolskie	548 055	564 515	580 369	592 823
mazowieckie	925 286	954 123	983 719	1 006 329
opolskie	174 652	179 751	185 190	189 042
podkarpackie	338 262	349 142	360 168	368 120
podlaskie	199 981	204 330	209 619	213 802
pomorskie	368 212	382 035	396 476	408 896
śląskie	816 757	842 058	867 711	887 763
świętokrzyskie	229 634	236 449	243 219	248 158
warmińsko-mazurskie	219 259	227 457	236 033	244 038
wielkopolskie	549 449	568 520	588 097	604 035
zachodniopomorskie	289 263	301 120	313 021	323 848
Ogółem	6 520 247	6 732 360	6 947 019	7 119 985

Źródło: GUS (<https://demografia.stat.gov.pl/BazaDemografia/Tables.aspx>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na wzrost liczby osób w wieku 65+ w kolejnych latach (por. rys. 1).

Rysunek 1. Dynamika zmian liczebności populacji osób w wieku 65+ w skali kraju

Dynamikę wzrostu liczebności populacji osób w wieku 65+ w latach 2017-2020 można zaobserwować w każdym z szesnastu województw. W ciągu trzech lat populacja osób starszych zwiększyła się o ok. 500 tys. osób. Wskazuje to na znaczną dynamikę procesu starzenia się społeczeństwa, który postępuje w Polsce.

STATYSTYKI JEDNORODNYCH GRUP PACJENTÓW NFZ

W tabeli 2 przedstawiono liczbę hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji A - Choroby układu nerwowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

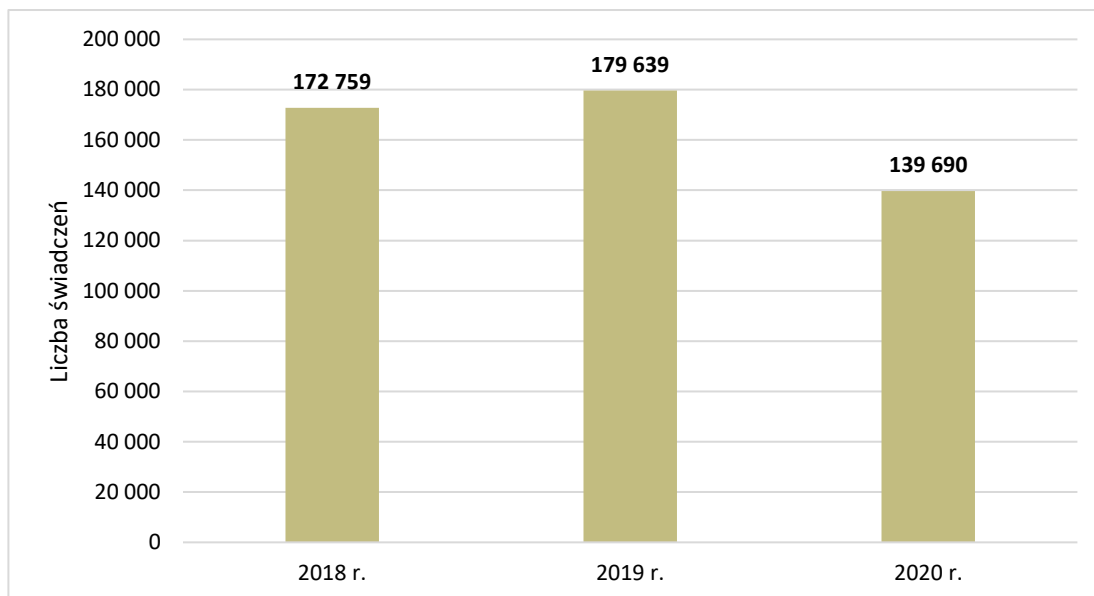
Tabela 2. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji A - Choroby układu nerwowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020

dolnośląskie	12 926	13 313	10 607
kujawsko-pomorskie	9 308	9 673	7 865
lubelskie	12 863	13 318	9 696
lubuskie	4 741	4 734	3 959
łódzkie	12 490	13 079	9 950
małopolskie	13 099	13 826	10 786
mazowieckie	21 744	22 743	16 915
opolskie	5 136	4 968	4 032
podkarpackie	11 901	12 562	9 230
podlaskie	5 683	5 483	4 535
pomorskie	7 984	8 503	7 109
śląskie	20 944	22 578	16 977
świętokrzyskie	6 710	7 018	5 113
warmińsko-mazurskie	6 240	6 375	5 421
wielkopolskie	15 118	15 501	12 486
zachodniopomorskie	5 872	5 965	5 009
Ogółem	172 759	179 639	139 690

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na wzrost liczby świadczeń udzielonych w roku 2019 w stosunku do roku 2018 a następnie spadek liczby świadczeń w roku 2020 w porównaniu z rokiem poprzedzającym (por. rys. 2).

Rysunek 2. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji A - Choroby układu nerwowego w skali kraju w latach 2018-2020.

W tabeli 3 przedstawiono średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji A - Choroby układu nerwowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

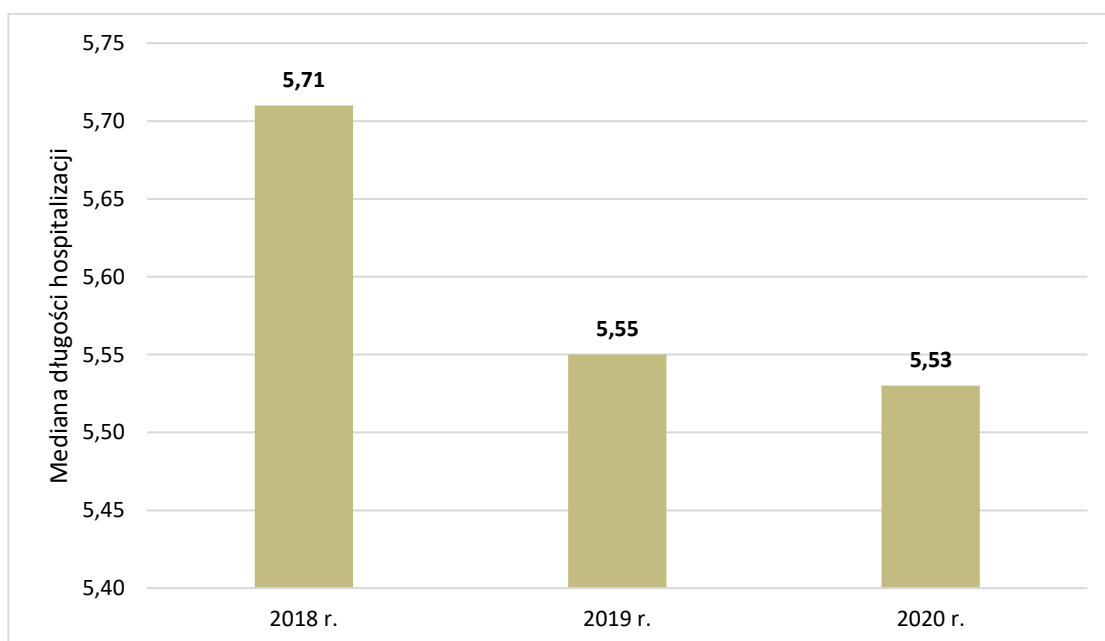
Tabela 3. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji A - Choroby układu nerwowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	5,58	5,37	5,92
kujawsko-pomorskie	4,84	5,10	4,61
lubelskie	6,66	6,30	6,53
lubuskie	5,27	5,78	6,10
łódzkie	9,63	5,63	5,94
małopolskie	5,58	6,02	5,94
mazowieckie	5,70	5,27	5,77
opolskie	3,67	4,18	4,06
podkarpackie	5,30	5,42	6,00

podlaskie	5,64	6,15	5,44
pomorskie	5,45	5,25	6,03
śląskie	6,69	6,02	5,35
świętokrzyskie	4,72	4,65	5,58
warmińsko-mazurskie	5,39	5,18	4,77
wielkopolskie	5,39	6,73	4,63
zachodniopomorskie	5,88	5,68	5,81
Ogółem	5,71	5,55	5,53

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na niewielką redukcję długości hospitalizacji w roku 2019 w stosunku do roku 2018 a następnie utrzymanie długości hospitalizacji w roku 2020 w porównaniu z wcześniejszym rokiem (por. rys. 3).

Rysunek 3. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji A - Choroby układu nerwowego w skali kraju w latach 2018-2020.

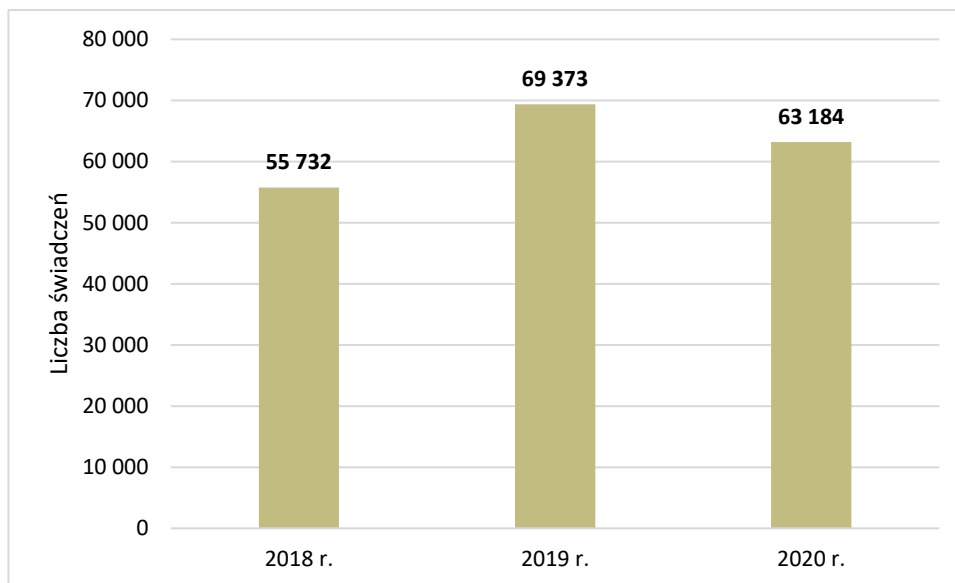
W tabeli 4 przedstawiono liczbę hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji B - Choroby oczu w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

Tabela 4. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji B - Choroby oczu w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	6 736	7 825	8 216
kujawsko-pomorskie	3 253	4 108	3 191
lubelskie	5 992	6 466	6 342
lubuskie	548	737	1 352
łódzkie	3 759	4 338	3 345
małopolskie	3 744	4 479	4 506
mazowieckie	9 632	11 430	8 603
opolskie	602	593	635
podkarpackie	2 684	4 240	3 253
podlaskie	1 380	1 843	2 066
pomorskie	2 341	3 357	3 733
śląskie	5 885	9 260	8 212
świętokrzyskie	1 066	1 352	1 545
warmińsko-mazurskie	1 693	2 371	2 043
wielkopolskie	4 523	5 089	3 980
zachodniopomorskie	1 894	1 885	2 162
Ogółem	55 732	69 373	63 184

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na wzrost liczby świadczeń udzielonych w roku 2019 w stosunku do roku 2018 a następnie spadek liczby świadczeń w roku 2020 w porównaniu z rokiem 2019 (por. rys. 4).

Rysunek 4. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji B - Choroby oczu w skali kraju w latach 2018-2020.

W tabeli 5 przedstawiono średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji B - Choroby oczu w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

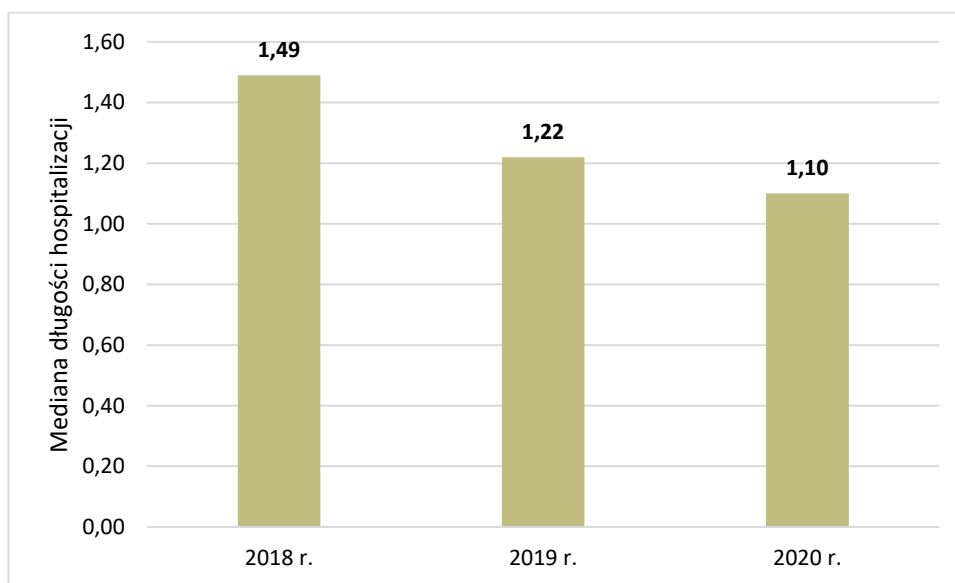
Tabela 5. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji B - Choroby oczu w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	1,43	0,96	0,76
kujawsko-pomorskie	1,65	1,96	1,59
lubelskie	1,48	1,46	1,09
lubuskie	1,13	0,96	0,78
łódzkie	1,61	1,50	1,20
małopolskie	1,24	0,65	0,87
mazowieckie	1,67	1,00	0,67
opolskie	1,67	1,22	0,96
podkarpackie	1,61	1,35	1,57

podlaskie	1,76	1,57	1,93
pomorskie	1,50	0,89	1,28
śląskie	2,04	1,65	1,35
świętokrzyskie	1,04	1,07	0,63
warmińsko-mazurskie	0,96	0,91	0,65
wielkopolskie	1,72	1,41	1,33
zachodniopomorskie	1,37	1,04	0,96
Ogółem	1,49	1,22	1,10

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na redukcję długości hospitalizacji w kolejnych latach (por. rys. 5).

Rysunek 5. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji B - Choroby oczu w skali kraju w latach 2018-2020.

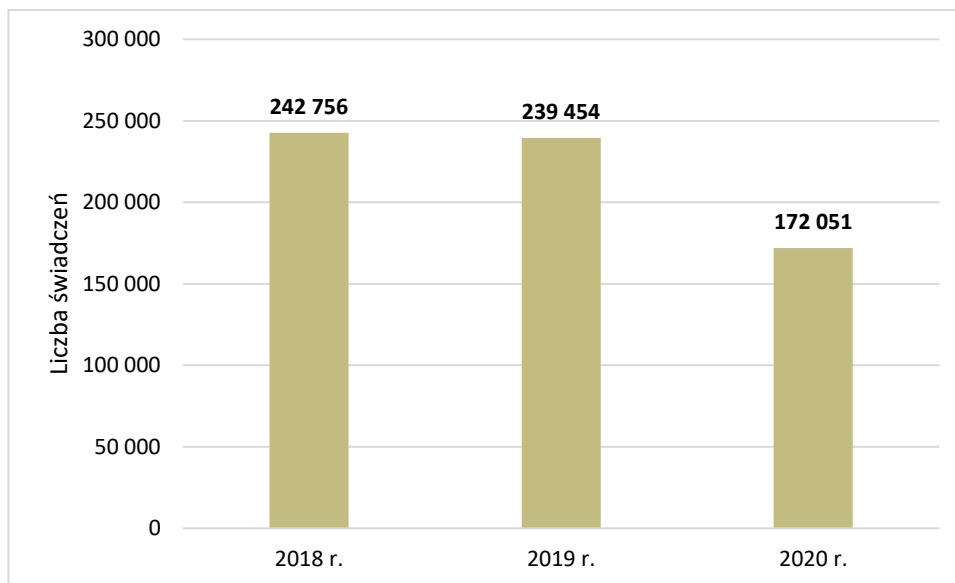
W tabeli 6 przedstawiono liczbę hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji D - Choroby układu oddechowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

Tabela 6. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji D - Choroby układu oddechowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	19 212	18 687	13 420
kujawsko-pomorskie	14 261	14 006	9 438
lubelskie	15 832	15 262	10 328
lubuskie	6 002	6 096	4 168
łódzkie	19 005	18 412	13 415
małopolskie	20 941	20 834	14 827
mazowieckie	32 788	33 033	22 972
opolskie	6 140	6 181	4 016
podkarpackie	11 586	11 547	8 419
podlaskie	8 628	8 193	5 558
pomorskie	12 531	12 754	9 938
śląskie	25 990	26 303	19 165
świętokrzyskie	10 750	10 540	7 184
warmińsko-mazurskie	10 075	9 959	7 601
wielkopolskie	20 321	19 233	15 094
zachodniopomorskie	8 694	8 414	6 508
Ogółem	242 756	239 454	172 051

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na redukcję liczby świadczeń udzielonych w kolejnych latach (por. rys. 6).

Rysunek 6. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji D - Choroby układu oddechowego w skali kraju w latach 2018-2020.

W tabeli 7 przedstawiono średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji D - Choroby układu oddechowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

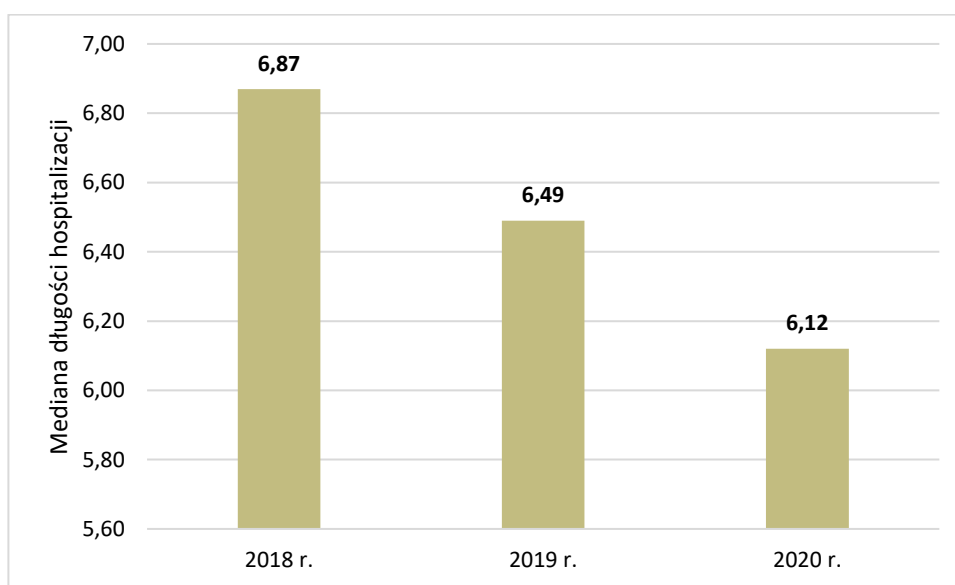
Tabela 7. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji D - Choroby układu oddechowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	6,28	6,24	5,91
kujawsko-pomorskie	6,47	6,26	6,05
lubelskie	7,98	7,62	6,71
lubuskie	7,34	6,36	6,45
łódzkie	6,62	5,91	5,36
małopolskie	6,64	6,71	6,17
mazowieckie	7,10	6,69	6,52
opolskie	5,83	6,12	6,90
podkarpackie	6,45	6,78	6,48

podlaskie	7,79	6,66	6,59
pomorskie	7,19	6,10	5,88
śląskie	7,10	6,29	6,17
świętokrzyskie	6,83	7,29	6,71
warmińsko-mazurskie	6,43	5,72	5,09
wielkopolskie	7,21	6,91	5,59
zachodniopomorskie	6,59	6,21	5,38
Ogółem	6,87	6,49	6,12

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na redukcję długości hospitalizacji w kolejnych latach (por. rys. 7).

Rysunek 7. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji D - Choroby układu oddechowego w skali kraju w latach 2018-2020.

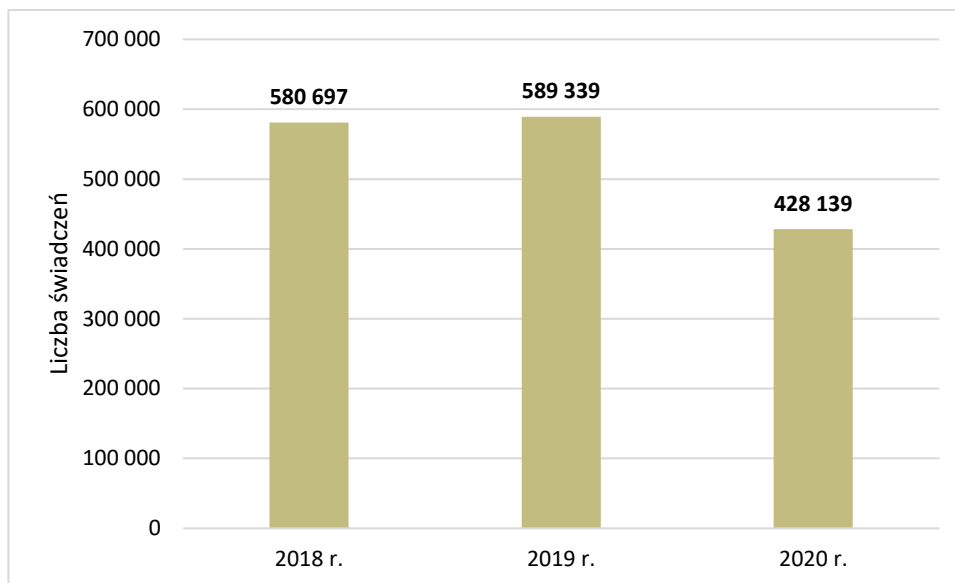
W tabeli 8 przedstawiono liczbę hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji E - Choroby serca w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

Tabela 8. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji E - Choroby serca w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	37 892	40 661	31 662
kujawsko-pomorskie	31 305	31 780	24 176
lubelskie	44 148	44 447	31 041
lubuskie	14 807	15 310	12 337
łódzkie	47 190	47 632	32 677
małopolskie	46 145	44 977	32 172
mazowieckie	83 991	86 054	60 267
opolskie	14 591	14 524	10 755
podkarpackie	34 486	34 151	24 147
podlaskie	19 109	19 158	14 297
pomorskie	26 086	26 590	20 220
śląskie	68 210	70 361	49 920
świętokrzyskie	23 330	23 666	16 561
warmińsko-mazurskie	20 023	20 041	15 144
wielkopolskie	47 892	48 749	36 181
zachodniopomorskie	21 492	21 238	16 582
Ogółem	580 697	589 339	428 139

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na redukcję liczby świadczeń udzielonych roku 2020 w stosunku do roku 2019 (por. rys. 8).

Rysunek 8. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji E - Choroby serca w skali kraju w latach 2018-2020.

W tabeli 9 przedstawiono średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji E - Choroby serca w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

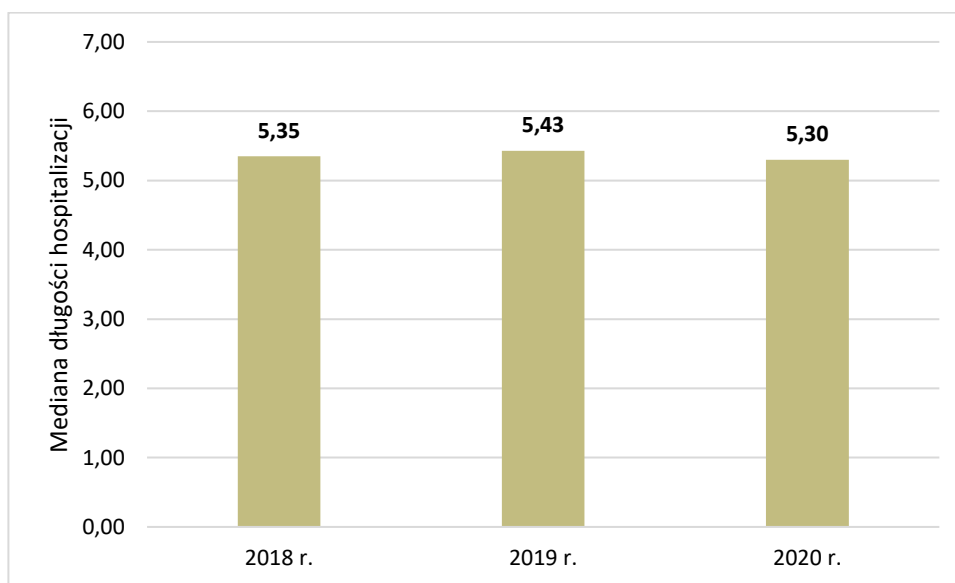
Tabela 9. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji E - Choroby serca w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	5,62	5,95	4,91
kujawsko-pomorskie	5,61	5,37	5,27
lubelskie	6,47	6,13	6,60
lubuskie	4,41	4,76	4,34
łódzkie	4,86	5,25	5,02
małopolskie	6,05	6,12	5,71
mazowieckie	5,79	5,51	5,65
opolskie	5,33	5,45	5,58
podkarpackie	5,03	5,34	5,47

podlaskie	5,48	5,04	5,21
pomorskie	5,46	5,16	5,36
śląskie	5,11	5,47	4,97
świętokrzyskie	5,70	6,09	5,33
warmińsko-mazurskie	4,49	4,99	5,20
wielkopolskie	5,33	5,35	4,60
zachodniopomorskie	4,84	4,85	5,54
Ogółem	5,35	5,43	5,30

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na to, że długość hospitalizacji w kolejnych latach pozostawała na zbliżonym poziomie (por. rys. 9).

Rysunek 9. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji E - Choroby serca w skali kraju w latach 2018-2020.

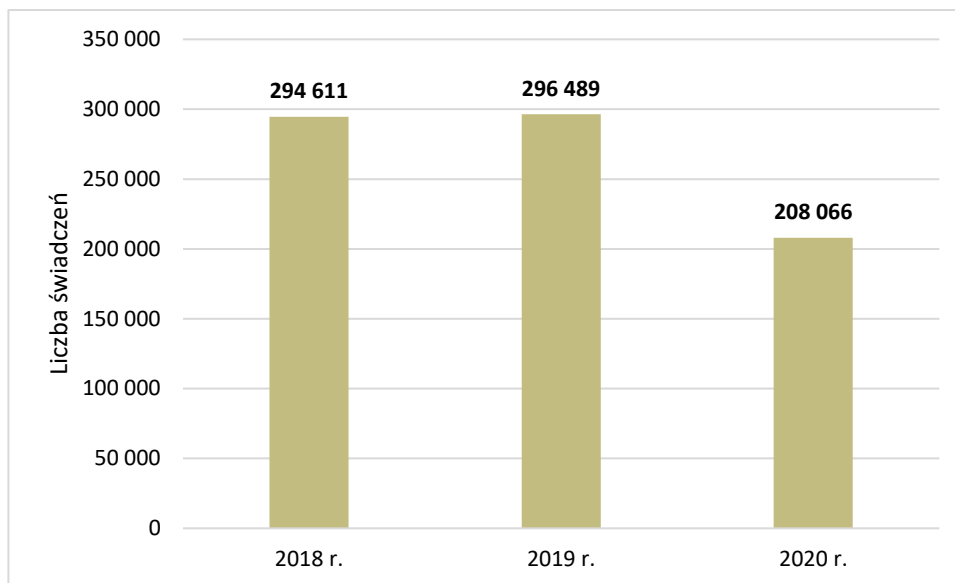
W tabeli 10 przedstawiono liczbę hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji F - Choroby przewodu pokarmowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

Tabela 10. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji F - Choroby przewodu pokarmowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	23 375	23 885	16 970
kujawsko-pomorskie	14 919	14 877	11 166
lubelskie	16 777	16 503	11 344
lubuskie	5 793	6 132	4 581
łódzkie	21 496	22 266	15 553
małopolskie	20 718	20 429	14 601
mazowieckie	47 506	46 292	31 039
opolskie	7 880	7 937	5 441
podkarpackie	16 311	16 913	11 520
podlaskie	9 895	9 817	6 559
pomorskie	13 255	13 898	10 035
śląskie	36 939	36 902	25 224
świętokrzyskie	12 258	12 289	7 996
warmińsko-mazurskie	10 320	10 545	7 982
wielkopolskie	25 958	26 455	19 703
zachodniopomorskie	11 211	11 349	8 352
Ogółem	294 611	296 489	208 066

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na redukcję liczby świadczeń udzielonych roku 2020 w stosunku do roku 2019 (por. rys. 10).

Rysunek 10. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji F - Choroby przewodu pokarmowego w skali kraju w latach 2018-2020.

W tabeli 11 przedstawiono średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji F - Choroby przewodu pokarmowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

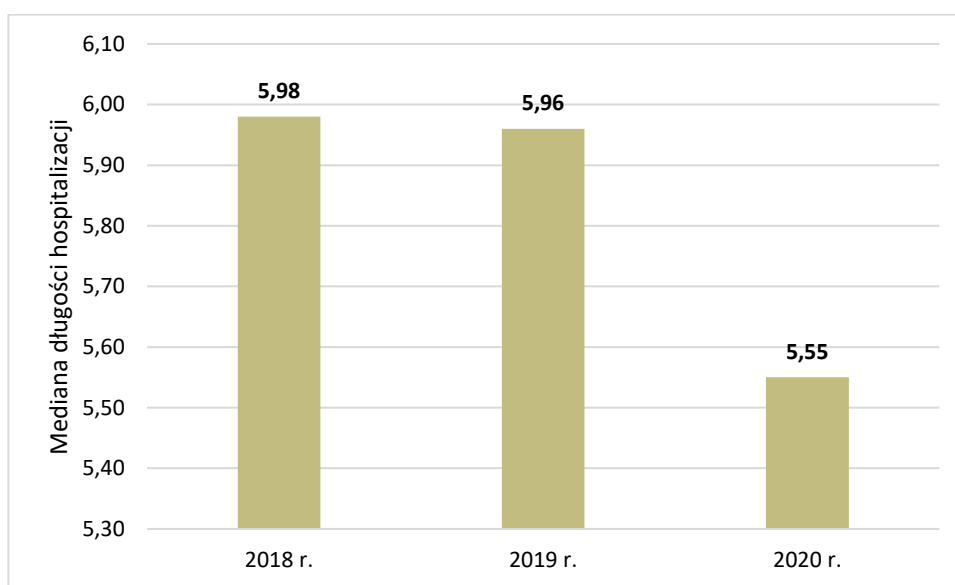
Tabela 11. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji F - Choroby przewodu pokarmowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	5,67	5,09	4,91
kujawsko-pomorskie	6,00	6,14	5,43
lubelskie	6,24	6,70	5,47
lubuskie	5,37	6,47	5,84
łódzkie	5,41	5,23	5,04
małopolskie	5,59	6,06	6,56
mazowieckie	5,74	6,34	5,90
opolskie	5,67	5,80	5,27
podkarpackie	6,89	6,64	6,00

podlaskie	7,69	5,80	5,06
pomorskie	5,87	5,74	5,24
śląskie	6,94	6,50	6,21
świętokrzyskie	5,29	5,17	5,26
warmińsko-mazurskie	5,10	5,89	5,29
wielkopolskie	6,04	5,67	5,53
zachodniopomorskie	6,23	6,10	5,73
Ogółem	5,98	5,96	5,55

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na redukcję długości hospitalizacji w roku 2020 (por. rys. 11).

Rysunek 11. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji F - Choroby przewodu pokarmowego w latach 2018-2020.

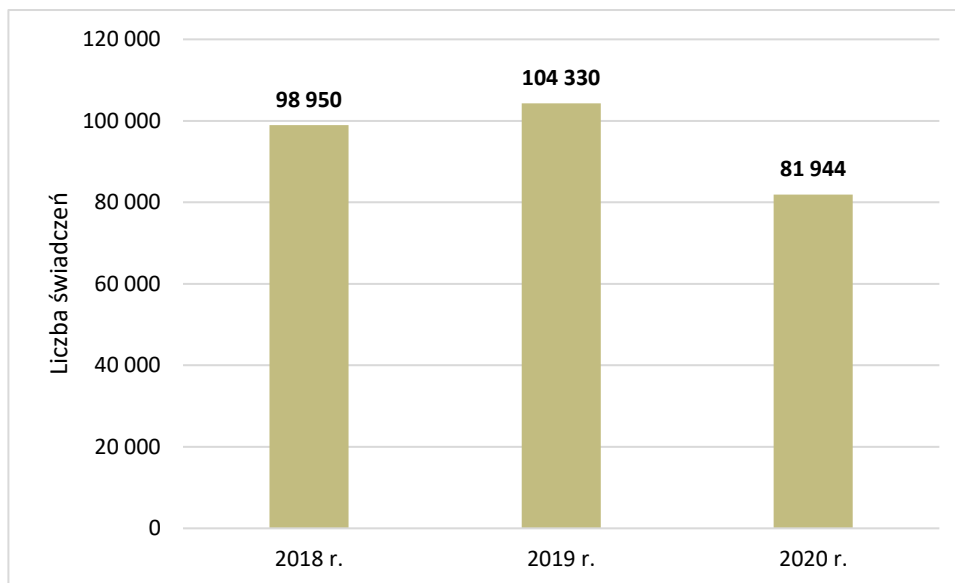
W tabeli 12 przedstawiono liczbę hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji G - Choroby wątroby, dróg żółciowych, trzustki i śledziona w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

Tabela 12. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji G - Choroby wątroby, dróg żółciowych, trzustki i śledziony w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	8 642	9 535	7 321
kujawsko-pomorskie	4 852	5 175	4 326
lubelskie	5 237	5 587	4 303
lubuskie	2 059	2 258	1 944
łódzkie	7 139	7 358	5 692
małopolskie	7 925	8 129	6 289
mazowieckie	14 931	15 490	12 079
opolskie	2 507	2 788	2 291
podkarpackie	4 719	5 171	4 469
podlaskie	2 963	3 328	2 492
pomorskie	6 026	6 460	4 989
śląskie	11 933	12 652	9 525
świętokrzyskie	3 846	3 954	2 787
warmińsko-mazurskie	3 375	3 453	2 841
wielkopolskie	7 794	7 949	6 552
zachodniopomorskie	5 002	5 043	4 044
Ogółem	98 950	104 330	81 944

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na redukcję liczby świadczeń udzielonych roku 2020 w stosunku do roku 2019 (por. rys. 12).

Rysunek 12. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji G - Choroby wątroby, dróg żółciowych, trzustki i śledziony w skali kraju w latach 2018-2020.

W tabeli 13 przedstawiono średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji G - Choroby wątroby, dróg żółciowych, trzustki i śledziony w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

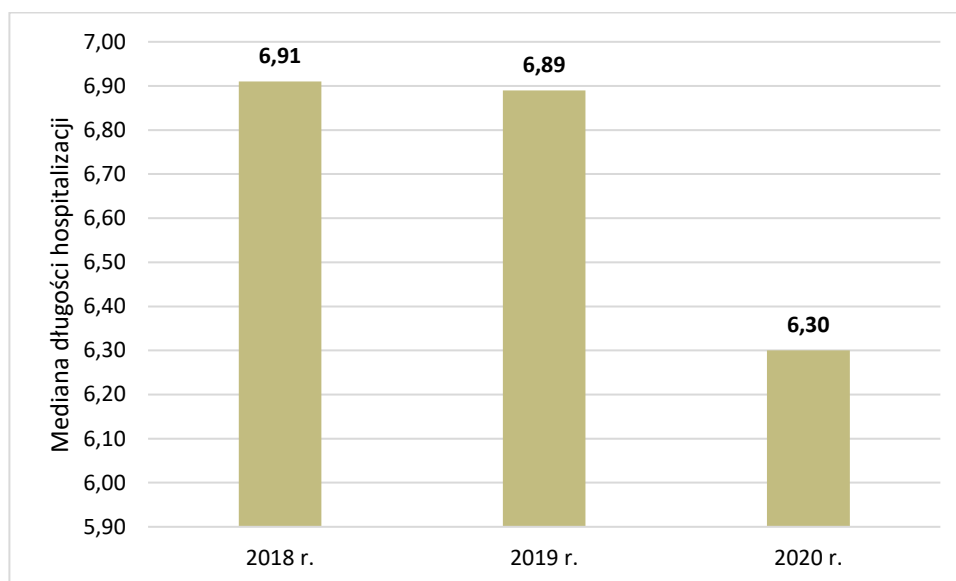
Tabela 13. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji G - Choroby wątroby, dróg żółciowych, trzustki i śledziony w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	7,65	4,80	6,38
kujawsko-pomorskie	6,53	6,95	5,98
lubelskie	8,05	8,38	6,30
lubuskie	6,48	7,63	5,65
łódzkie	6,08	6,23	5,05
małopolskie	7,28	6,83	6,95
mazowieckie	7,00	8,00	6,40
opolskie	7,45	6,98	7,28

podkarpackie	7,73	7,03	6,65
podlaskie	7,00	7,43	7,03
pomorskie	5,33	6,90	5,80
śląskie	8,45	7,65	7,10
świętokrzyskie	6,15	6,15	6,40
warmińsko-mazurskie	5,60	5,65	6,33
wielkopolskie	7,53	7,25	6,05
zachodniopomorskie	6,28	6,48	5,50
Ogółem	6,91	6,89	6,30

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na redukcję długości hospitalizacji w roku 2020 (por. rys. 13).

Rysunek 13. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji G - Choroby wątroby, dróg żółciowych, trzustki i śledziona w latach 2018-2020.

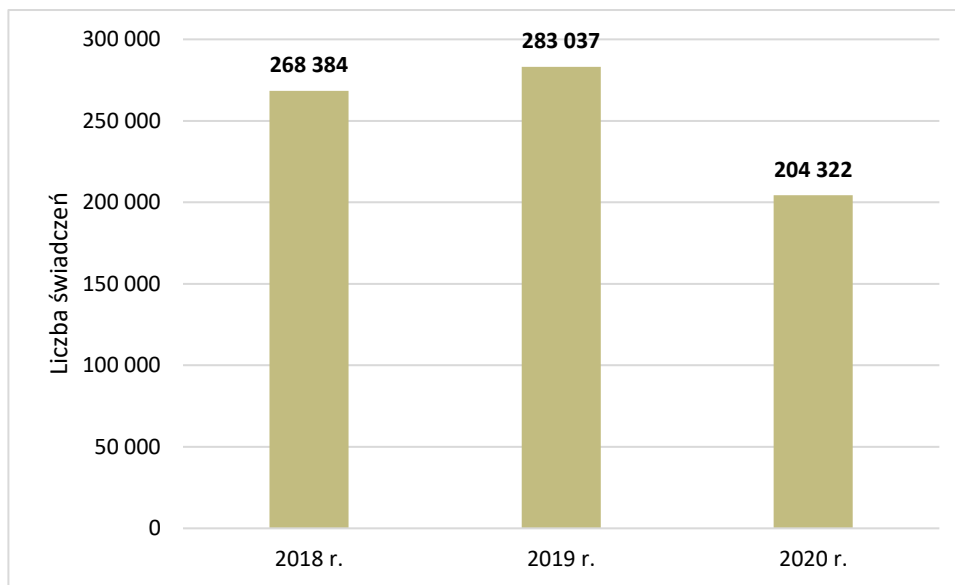
W tabeli 14 przedstawiono liczbę hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji H - Choroby układu mięśniowo-szkieletowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

Tabela 14. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji H - Choroby układu mięśniowo-szkieletowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	20 580	21 443	16 202
kujawsko-pomorskie	12 171	12 518	9 750
lubelskie	16 480	17 525	11 444
lubuskie	6 473	6 702	5 181
łódzkie	16 066	17 132	12 597
małopolskie	22 241	23 064	16 884
mazowieckie	38 123	40 070	27 546
opolskie	6 850	7 214	5 282
podkarpackie	15 893	17 063	12 193
podlaskie	9 274	9 757	6 633
pomorskie	14 212	14 992	11 457
śląskie	31 172	32 403	23 076
świętokrzyskie	12 053	12 271	7 518
warmińsko-mazurskie	10 697	11 274	7 949
wielkopolskie	23 190	25 394	19 909
zachodniopomorskie	12 909	14 215	10 701
Ogółem	268 384	283 037	204 322

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na redukcję liczby świadczeń udzielonych roku 2020 w stosunku do roku 2019 (por. rys. 14).

Rysunek 14. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji H - Choroby układu mięśniowo-szkieletowego w skali kraju w latach 2018-2020.

W tabeli 15 przedstawiono średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji H - Choroby układu mięśniowo-szkieletowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

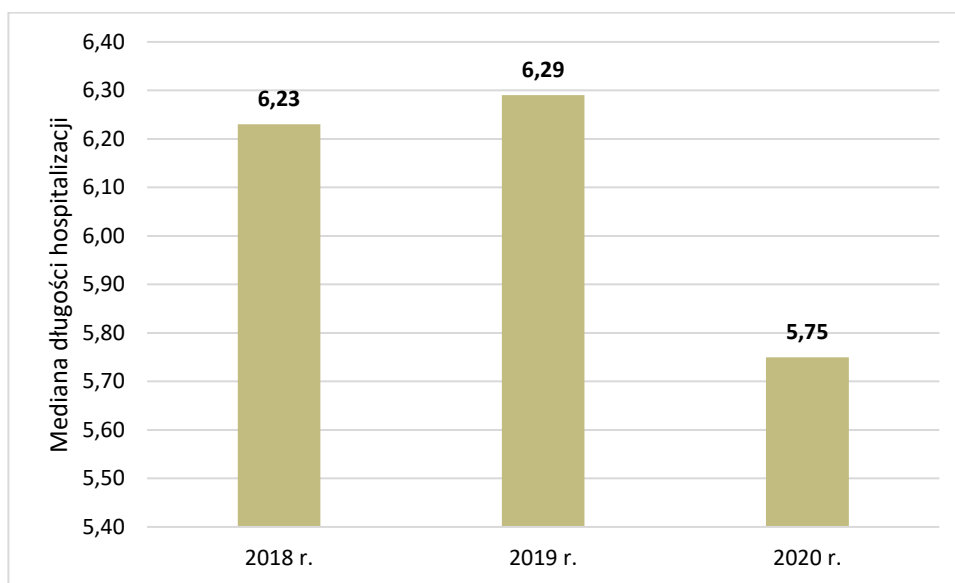
Tabela 15. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji H - Choroby układu mięśniowo-szkieletowego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	5,91	6,85	6,20
kujawsko-pomorskie	5,34	5,07	4,85
lubelskie	6,66	6,87	6,74
lubuskie	6,67	6,42	5,59
łódzkie	6,84	6,56	6,19
małopolskie	6,55	6,09	6,42
mazowieckie	6,49	6,37	5,85
opolskie	5,70	6,42	5,63
podkarpackie	6,10	5,42	5,17

podlaskie	6,46	6,58	5,94
pomorskie	6,89	6,67	6,60
śląskie	7,24	7,46	6,53
świętokrzyskie	5,11	5,53	4,59
warmińsko-mazurskie	5,74	6,41	5,04
wielkopolskie	6,31	5,82	5,49
zachodniopomorskie	5,74	6,17	5,10
Ogółem	6,23	6,29	5,75

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na redukcję długości hospitalizacji w roku 2020 (por. rys. 15).

Rysunek 15. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji H - Choroby układu mięśniowo-szkieletowego w latach 2018-2020.

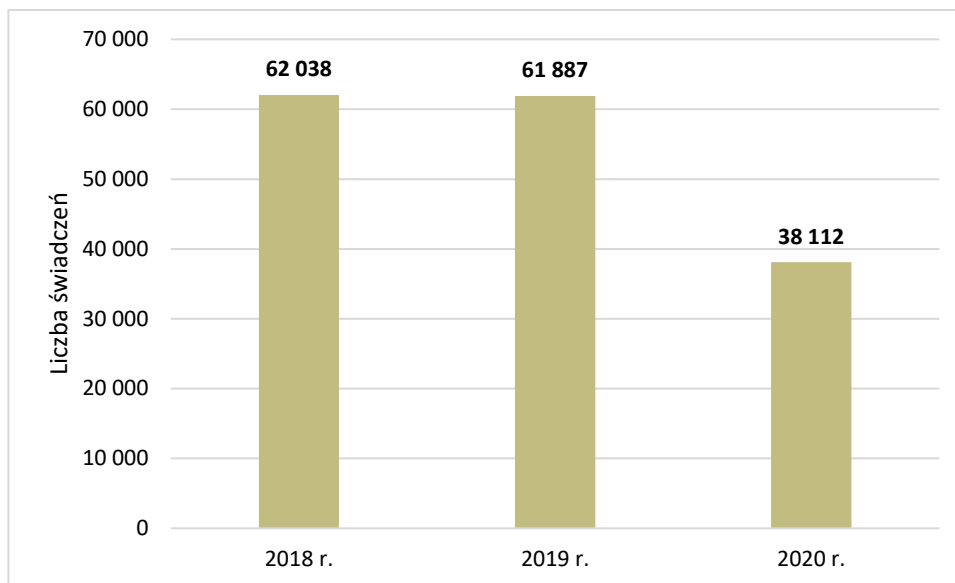
W tabeli 16 przedstawiono liczbę hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji K - Choroby układu dokrewnego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

Tabela 16. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji K - Choroby układu dokrewnego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	4 915	4 960	3 496
kujawsko-pomorskie	3 773	3 597	2 292
lubelskie	3 514	3 514	2 250
lubuskie	1 636	1 529	896
łódzkie	4 336	4 260	2 575
małopolskie	5 592	5 975	3 588
mazowieckie	9 540	9 282	4 965
opolskie	1 540	1 664	830
podkarpackie	3 069	3 229	1 809
podlaskie	2 034	1 969	1 160
pomorskie	2 415	2 276	1 650
śląskie	7 466	7 453	4 779
świętokrzyskie	2 363	2 369	1 485
warmińsko-mazurskie	1 677	1 602	1 033
wielkopolskie	5 501	5 414	3 426
zachodniopomorskie	2 667	2 794	1 878
Ogółem	62 038	61 887	38 112

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na redukcję liczby świadczeń udzielonych roku 2020 w stosunku do roku 2019 (por. rys. 16).

Rysunek 16. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji K - Choroby układu dokrewnego w skali kraju w latach 2018-2020.

W tabeli 17 przedstawiono średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji K - Choroby układu dokrewnego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

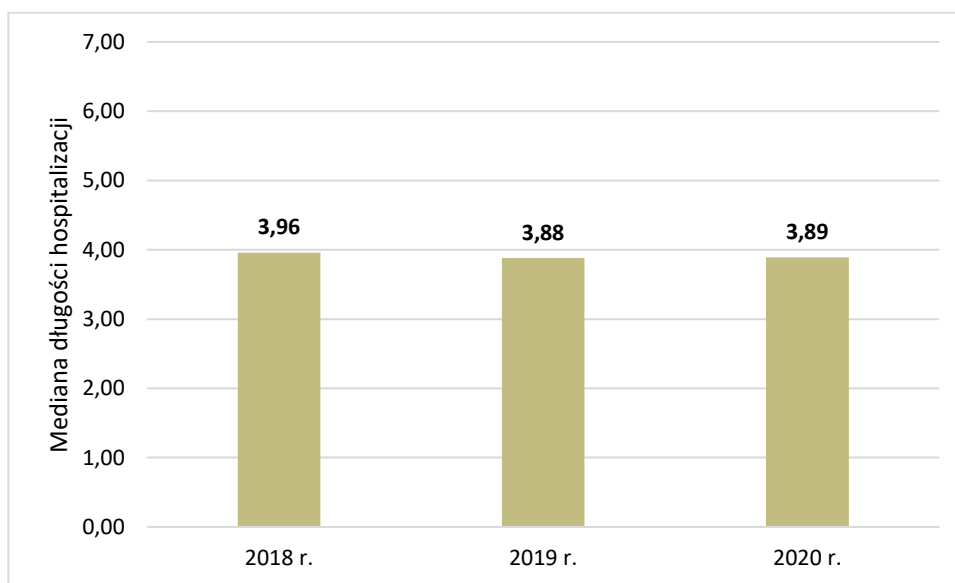
Tabela 17. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji K - Choroby układu dokrewnego w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	3,78	3,53	3,58
kujawsko-pomorskie	3,60	3,58	3,10
lubelskie	4,50	4,08	4,05
lubuskie	4,13	4,05	3,93
łódzkie	4,35	4,05	4,23
małopolskie	4,38	4,73	4,83
mazowieckie	4,70	4,13	4,23
opolskie	3,20	3,00	4,08
podkarpackie	3,83	4,05	4,33

podlaskie	3,60	3,80	3,40
pomorskie	3,13	3,30	3,03
śląskie	4,33	5,08	4,98
świętokrzyskie	4,13	3,18	3,33
warmińsko-mazurskie	4,05	3,63	3,08
wielkopolskie	3,75	4,00	4,38
zachodniopomorskie	3,98	3,93	3,68
Ogółem	3,96	3,88	3,89

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na to, że długość hospitalizacji w poszczególnych latach pozostawała na zbliżonym poziomie (por. rys. 17).

Rysunek 17. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji K - Choroby układu dokrewnego w latach 2018-2020.

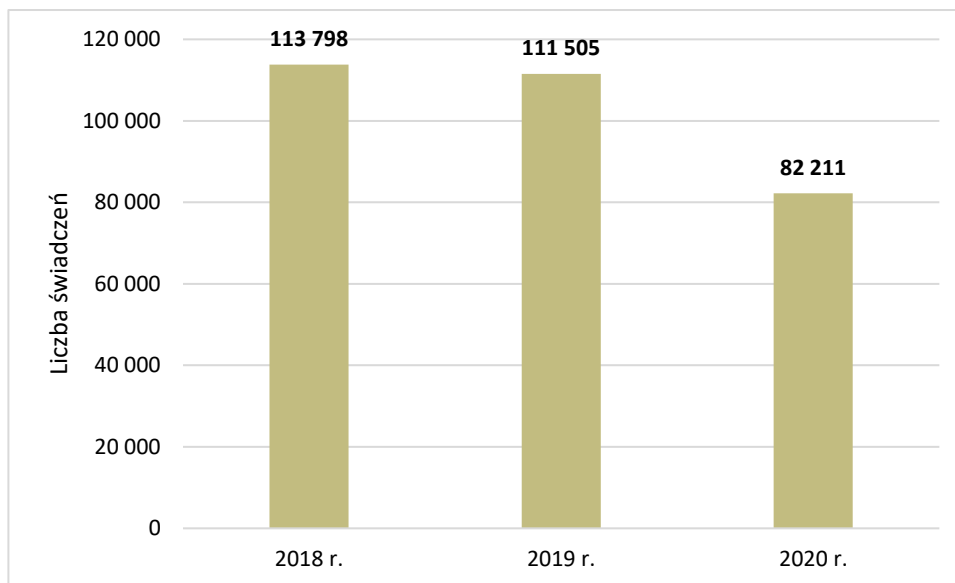
W tabeli 18 przedstawiono liczbę hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji Q - Choroby naczyń w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

Tabela 18. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji Q - Choroby naczyń w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	10 900	10 051	7 436
kujawsko-pomorskie	5 277	5 305	4 435
lubelskie	6 879	6 700	4 512
lubuskie	2 680	2 710	2 524
łódzkie	6 140	5 883	4 085
małopolskie	11 589	11 062	8 269
mazowieckie	15 830	15 297	10 263
opolskie	2 757	2 945	2 058
podkarpackie	5 918	5 409	4 238
podlaskie	3 215	3 335	2 401
pomorskie	5 050	5 092	4 329
śląskie	16 174	16 156	11 364
świętokrzyskie	4 544	4 442	2 892
warmińsko-mazurskie	3 110	3 428	2 686
wielkopolskie	8 311	8 259	6 551
zachodniopomorskie	5 424	5 431	4 168
Ogółem	113 798	111 505	82 211

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na redukcję liczby świadczeń udzielonych roku 2020 w stosunku do roku 2019 (por. rys. 18).

Rysunek 18. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji Q - Choroby naczyń w skali kraju w latach 2018-2020.

W tabeli 19 przedstawiono średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji Q - Choroby naczyń w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

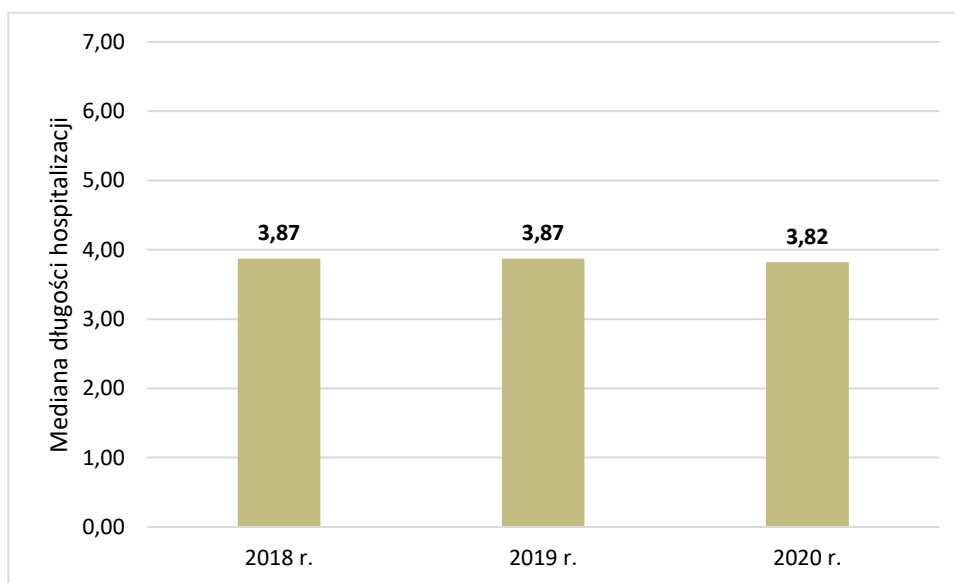
Tabela 19. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji Q - Choroby naczyń w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	4,50	3,52	3,24
kujawsko-pomorskie	3,74	3,81	4,19
lubelskie	4,47	4,74	4,47
lubuskie	2,98	3,45	3,88
łódzkie	4,03	3,16	4,45
małopolskie	3,71	4,07	3,60
mazowieckie	4,12	4,16	4,59
opolskie	3,62	3,05	2,50
podkarpackie	3,59	3,07	4,95

podlaskie	3,29	4,41	3,00
pomorskie	2,86	3,21	3,21
śląskie	4,74	4,52	4,09
świętokrzyskie	4,48	4,02	3,86
warmińsko-mazurskie	4,31	4,22	3,64
wielkopolskie	3,98	3,83	3,26
zachodniopomorskie	3,52	4,67	4,28
Ogółem	3,87	3,87	3,82

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na to, że długość hospitalizacji w poszczególnych latach pozostawała na zbliżonym poziomie (por. rys. 19).

Rysunek 19. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji Q - Choroby naczyń w latach 2018-2020.

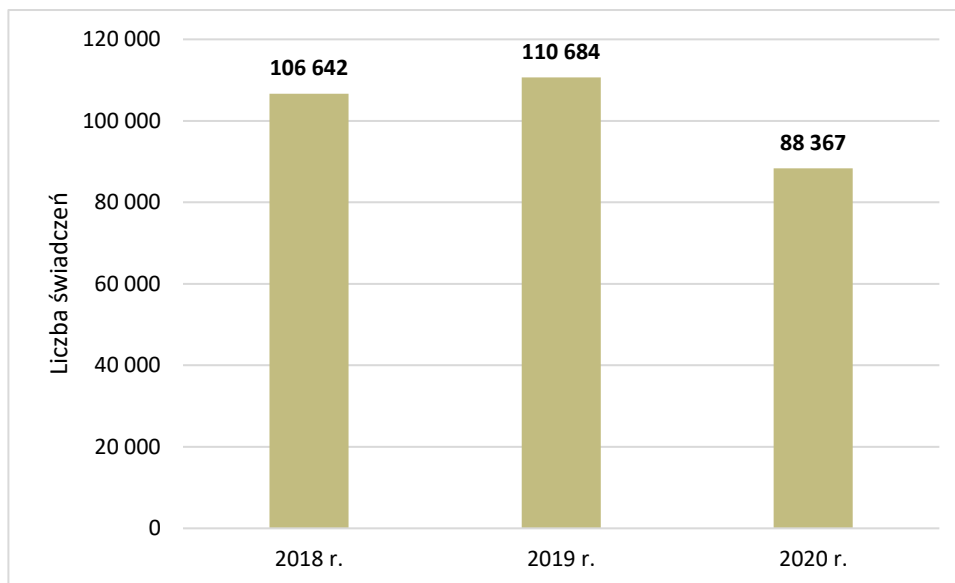
W tabeli 20 przedstawiono liczbę hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji S - Choroby układu krwiotwórczego, zatrucia i choroby zakaźne w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

Tabela 20. Liczba hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji S - Choroby układu krwiotwórczego, zatrucia i choroby zakaźne w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	8 797	9 463	7 644
kujawsko-pomorskie	6 855	7 508	5 532
lubelskie	6 404	6 641	5 852
lubuskie	2 897	2 991	2 609
łódzkie	5 388	5 339	4 408
małopolskie	8 513	8 693	6 472
mazowieckie	16 490	15 994	12 038
opolskie	2 340	2 485	1 981
podkarpackie	6 138	6 358	5 411
podlaskie	3 130	3 158	2 450
pomorskie	7 844	8 715	7 388
śląskie	10 674	11 077	8 591
świętokrzyskie	2 980	3 167	2 488
warmińsko-mazurskie	3 988	4 297	3 189
wielkopolskie	9 249	9 767	8 276
zachodniopomorskie	4 955	5 031	4 038
Ogółem	106 642	110 684	88 367

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na redukcję liczby świadczeń udzielonych roku 2020 w stosunku do roku 2019 (por. rys. 20).

Rysunek 20. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji S - Choroby układu krwiotwórczego, zatrucia i choroby zakaźne w skali kraju w latach 2018-2020.

W tabeli 21 przedstawiono średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji S - Choroby układu krwiotwórczego, zatrucia i choroby zakaźne w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020.

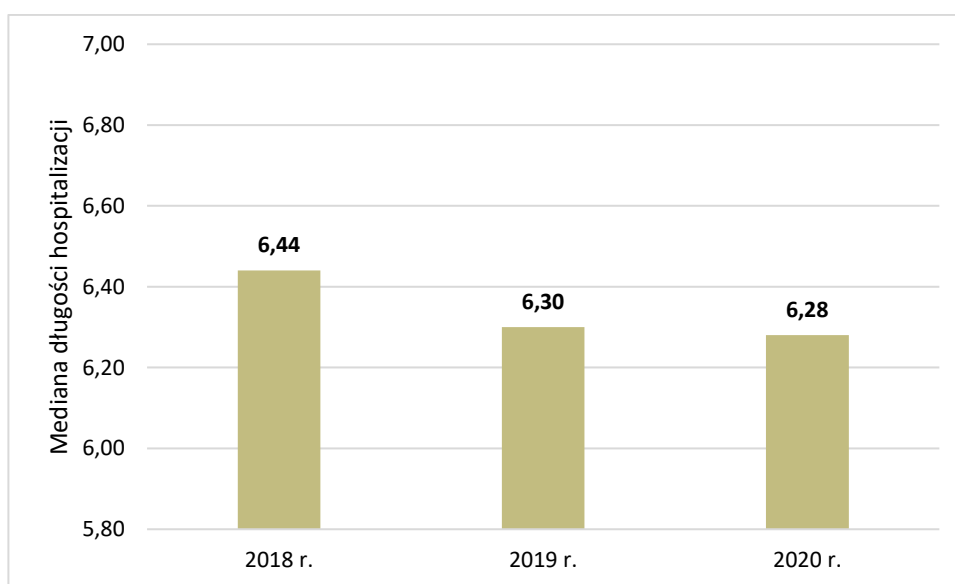
Tabela 21. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji S - Choroby układu krwiotwórczego, zatrucia i choroby zakaźne w podziale na poszczególne województwa w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	9,63	8,70	8,41
kujawsko-pomorskie	5,91	6,26	5,74
lubelskie	7,57	6,02	6,59
lubuskie	5,89	4,63	4,98
łódzkie	5,72	6,70	6,26
małopolskie	7,89	8,11	7,28
mazowieckie	8,80	8,46	9,02
opolskie	5,07	5,09	5,07

podkarpackie	5,04	5,15	5,00
podlaskie	4,80	4,87	4,65
pomorskie	6,67	7,26	7,30
śląskie	7,59	7,67	7,93
świętokrzyskie	4,85	5,22	5,02
warmińsko- mazurskie	4,48	3,89	4,63
wielkopolskie	7,11	7,24	7,20
zachodniopomorskie	5,96	5,48	5,33
Ogółem	6,44	6,30	6,28

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (<https://api.nfz.gov.pl/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na to, że długość hospitalizacji w poszczególnych latach pozostawała na zbliżonym poziomie (por. rys. 21).

Rysunek 21. Średnie mediany długości hospitalizacji osób w wieku 61+ przeprowadzonych w ramach sekcji S - Choroby układu krwiotwórczego, zatrucia i choroby zakaźne.

WARTOŚĆ REFUNDACJI ŚWIADCZEŃ I LEKÓW

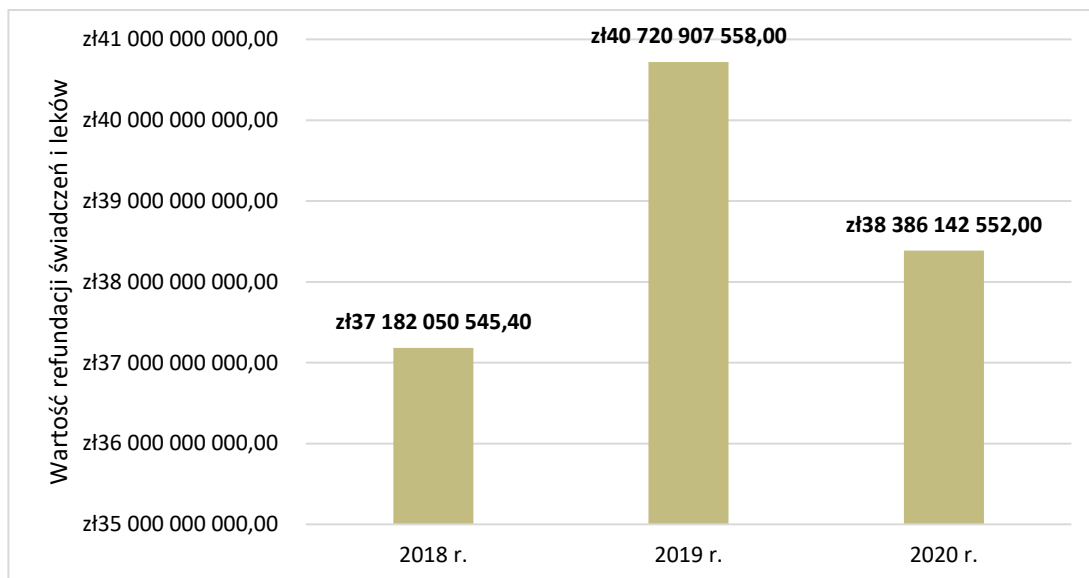
W tabeli 22 przedstawiono sumę wartości refundacji świadczeń i leków dla pacjentów w wieku 60+ w latach 2018-2020.

Tabela 22. Wartość refundacji świadczeń i leków dla pacjentów w wieku 60+ w latach 2018-2020

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	2 902 721 595,00 zł	3 196 176 451,00 zł	3 067 110 083,00 zł
kujawsko-pomorskie	2 004 453 412,00 zł	2 176 756 892,00 zł	2 082 701 905,00 zł
lubelskie	2 098 913 434,00 zł	2 289 892 242,00 zł	2 149 355 459,00 zł
lubuskie	945 985 998,20 zł	1 045 939 880,00 zł	1 009 708 429,00 zł
łódzkie	2 615 761 500,00 zł	2 889 177 438,00 zł	2 673 199 356,00 zł
małopolskie	3 185 010 426,00 zł	3 454 082 964,00 zł	3 249 586 954,00 zł
mazowieckie	5 340 521 118,00 zł	5 847 122 103,00 zł	5 404 007 853,00 zł
opolskie	935 917 366,20 zł	1 042 886 496,00 zł	974 501 916,00 zł
podkarpackie	1 913 838 321,00 zł	2 111 667 803,00 zł	2 011 175 805,00 zł
podlaskie	1 113 879 690,00 zł	1 210 112 058,00 zł	1 124 840 398,00 zł
pomorskie	2 102 445 453,00 zł	2 299 081 944,00 zł	2 249 861 060,00 zł
śląskie	4 690 402 302,00 zł	5 123 628 520,00 zł	4 805 674 497,00 zł
świętokrzyskie	1 283 019 214,00 zł	1 421 011 303,00 zł	1 290 338 616,00 zł
warmińsko-mazurskie	1 252 933 911,00 zł	1 363 287 613,00 zł	1 310 160 133,00 zł
wielkopolskie	3 138 699 548,00 zł	3 440 917 776,00 zł	3 262 328 252,00 zł
zachodniopomorskie	1 657 547 257,00 zł	1 809 166 075,00 zł	1 721 591 836,00 zł
Ogółem	37 182 050 545,40 zł	40 720 907 558,00 zł	38 386 142 552,00 zł

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych NFZ (https://shiny.nfz.gov.pl/koszty_nfz/)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na wzrost wartości refundacji w roku 2019 w stosunku do roku 2018 oraz na spadek wartości refundacji w roku 2020 w stosunku do roku 2019 (por. rys. 22).

Rysunek 22. Wartość refundacji świadczeń i leków w latach 2018-2020.

EPIDEMIOLOGIA CHOROÓB KARDIOLOGICZNYCH I NEUROLOGICZNYCH

W tabeli 23 przedstawiono wartości chorobowości dla przewlekłych chorób kardiologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

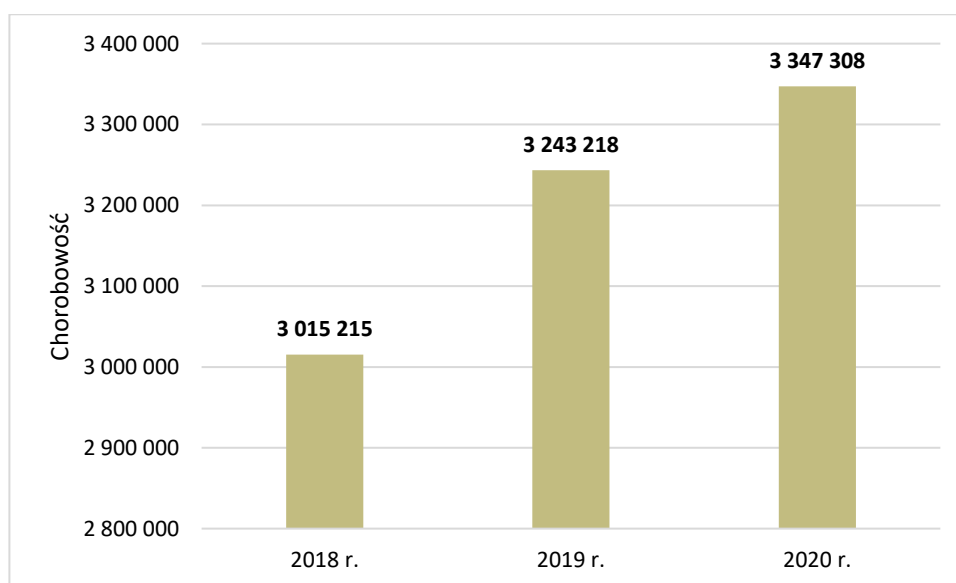
Tabela 23. Wartości chorobowości dla przewlekłych chorób kardiologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	183 601	199 572	207 830
kujawsko-pomorskie	149 206	160 677	166 615
lubelskie	179 385	195 007	202 198
lubuskie	74 482	80 307	83 234
łódzkie	225 295	244 971	254 038
małopolskie	266 830	284 274	290 906

mazowieckie	432 419	461 907	473 645
opolskie	76 768	81 826	83 000
podkarpackie	151 870	163 618	168 568
podlaskie	98 194	105 808	109 169
pomorskie	187 349	198 592	204 211
śląskie	417 718	446 348	457 670
świętokrzyskie	114 539	123 705	127 462
warmińsko-mazurskie	88 948	95 604	99 706
wielkopolskie	239 885	261 721	274 238
zachodniopomorskie	128 726	139 281	144 818
Ogółem	3 015 215	3 243 218	3 347 308

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BASIW (<https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/epidemiologia/epidemiologia-wersja-polska-gus-i-nfz/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na wzrost chorobowości dla przewlekłych chorób kardiologicznych w kolejnych latach (por. rys. 23).

Rysunek 23. Chorobowość dla przewlekłych chorób kardiologicznych w latach 2018-2020.

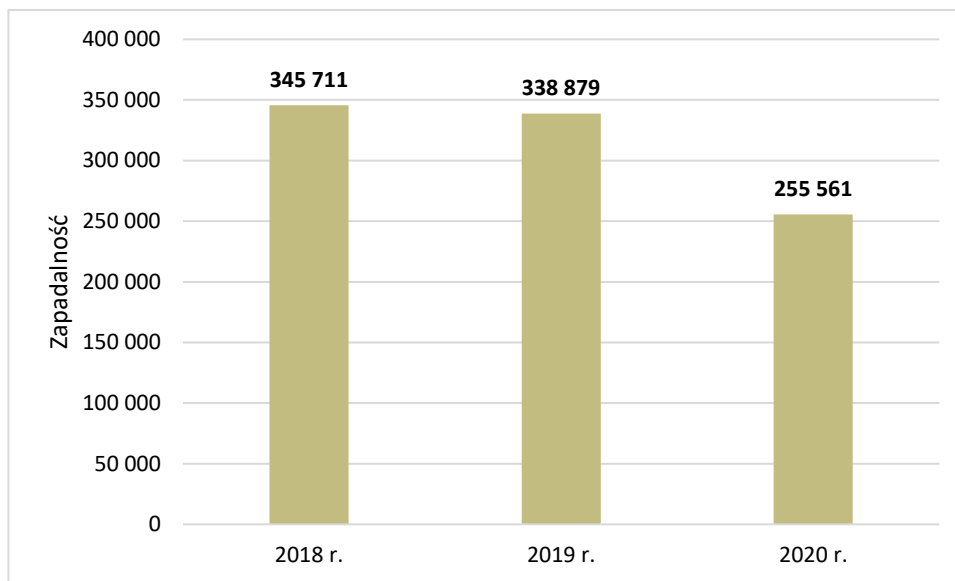
W tabeli 24 przedstawiono wartości zapadalności na przewlekłe choroby kardiologiczne w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Tabela 24. Wartości zapadalności na przewlekłe choroby kardiologiczne w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	23 923	24 276	19 034
kujawsko-pomorskie	17 325	16 814	13 627
lubelskie	21 346	21 568	15 454
lubuskie	8 494	8 419	6 722
łódzkie	28 929	29 079	21 264
małopolskie	29 467	27 900	20 459
mazowieckie	48 194	47 100	35 504
opolskie	8 716	8 607	6 123
podkarpackie	17 375	17 214	12 745
podlaskie	11 813	11 236	8 274
pomorskie	17 455	16 387	13 122
śląskie	43 514	41 942	30 120
świętokrzyskie	14 032	13 344	9 635
warmińsko-mazurskie	10 940	10 286	8 528
wielkopolskie	28 858	29 413	23 057
zachodniopomorskie	15 330	15 294	11 893
Ogółem	345 711	338 879	255 561

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BASIW (<https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/epidemiologia/epidemiologia-wersja-polska-gus-i-nfz/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na wzrost zapadalności na przewlekłe choroby kardiologiczne w roku 2019 w stosunku do roku 2018 a następnie na spadek w roku 2020 (por. rys. 24).

Rysunek 24. Zapadalność na przewlekłe choroby kardiologiczne w latach 2018-2020.

W tabeli 25 przedstawiono liczby zgonów z powodu przewlekłych chorób kardiologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

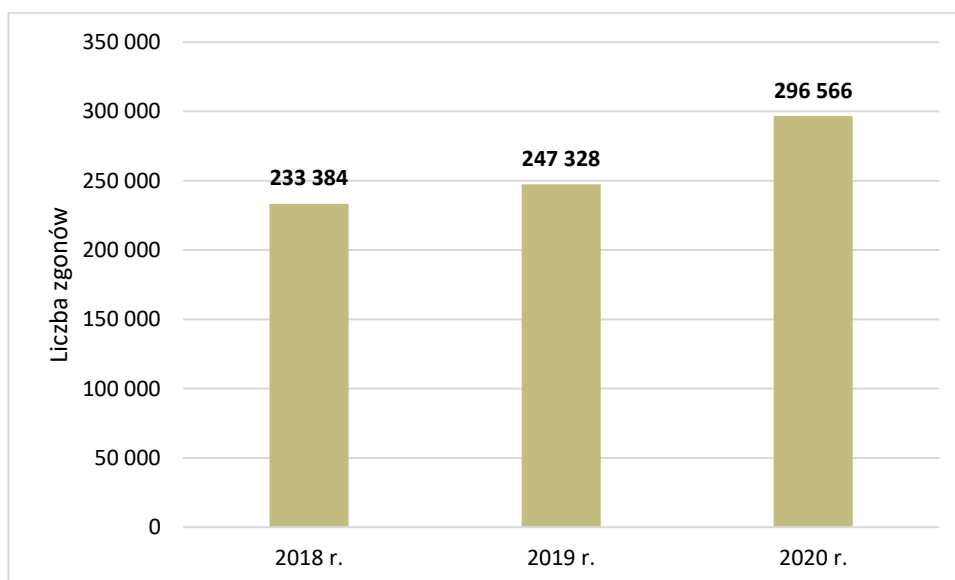
Tabela 25. Liczby zgonów z powodu przewlekłych chorób kardiologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	15 665	16 736	19 688
kujawsko-pomorskie	11 868	12 351	15 104
lubelskie	13 586	14 311	17 301
lubuskie	5 985	6 201	7 662
łódzkie	18 450	19 370	23 024
małopolskie	20 283	21 685	25 889
mazowieckie	33 933	35 675	43 051
opolskie	6 280	6 719	8 237
podkarpackie	11 250	12 296	14 976
podlaskie	7 429	7 634	9 472
pomorskie	12 885	13 924	16 332

śląskie	30 607	32 549	38 707
świętokrzyskie	8 602	9 368	11 327
warmińsko-mazurskie	7 527	7 927	9 197
wielkopolskie	18 742	19 668	23 652
zachodniopomorskie	10 292	10 914	12 947
Ogółem	233 384	247 328	296 566

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BASIW (<https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/epidemiologia/epidemiologia-wersja-polska-gus-i-nfz/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na wzrost liczby zgonów w kolejnych latach (por. rys. 25).

Rysunek 25. Liczba zgonów z powodu przewlekłych chorób kardiologicznych w latach 2018-2020.

W tabeli 26 przedstawiono wartości chorobowości dla ostrych chorób kardiologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

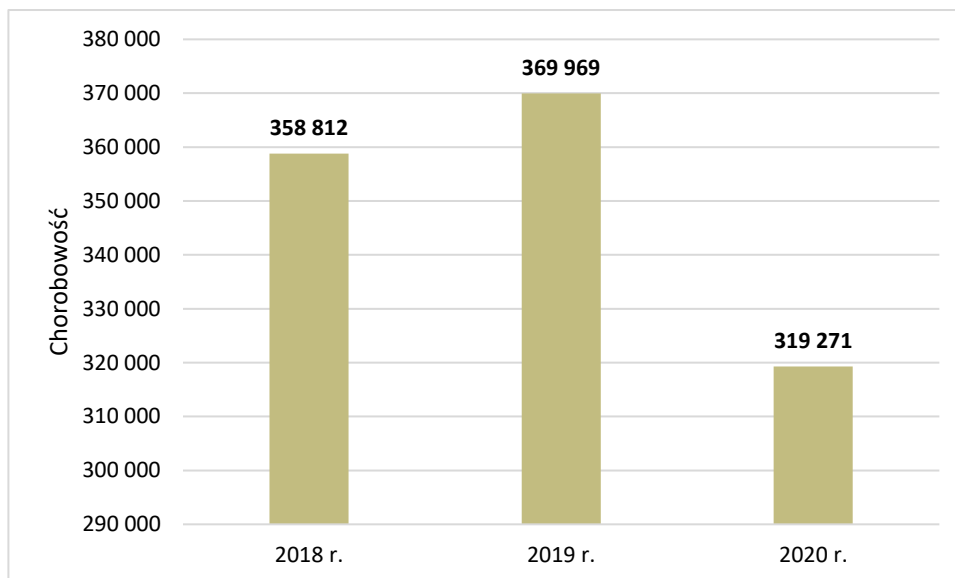
Tabela 26. Wartości chorobowości dla ostrych chorób kardiologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	25 451	26 198	22 399

kujawsko-pomorskie	19 495	19 730	17 206
lubelskie	22 471	22 794	18 520
lubuskie	9 086	9 606	8 340
łódzkie	23 884	24 458	20 609
małopolskie	28 362	29 607	25 811
mazowieckie	55 212	56 864	48 386
opolskie	9 451	9 901	8 123
podkarpackie	18 302	18 845	15 940
podlaskie	12 909	12 935	11 576
pomorskie	24 233	24 775	22 385
śląskie	45 552	47 716	41 751
świętokrzyskie	10 321	10 460	8 809
warmińsko-mazurskie	11 573	11 605	10 362
wielkopolskie	25 689	26 861	23 660
zachodniopomorskie	16 821	17 614	15 394
Ogółem	358 812	369 969	319 271

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BASIW (<https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/epidemiologia/epidemiologia-wersja-polska-gus-i-nfz/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na spadek chorobowości dla ostrych chorób kardiologicznych w roku 2020 (por. rys. 26).

Rysunek 26. Chorobowość dla ostrych chorób kardiologicznych w latach 2018-2020.

W tabeli 27 przedstawiono wartości zapadalności na ostre choroby kardiologiczne w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

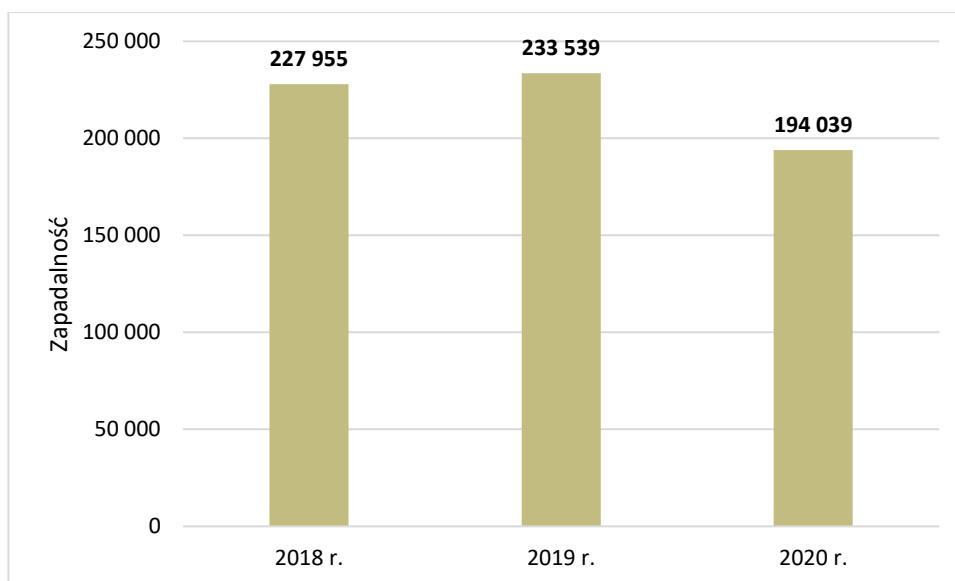
Tabela 27. Wartości zapadalności na ostre choroby kardiologiczne w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	17 915	18 394	15 377
kujawsko-pomorskie	12 969	13 202	11 365
lubelskie	14 386	14 557	11 157
lubuskie	6 663	6 816	5 742
łódzkie	15 171	15 863	12 593
małopolskie	17 304	17 807	14 868
mazowieckie	32 909	33 832	27 695
opolskie	6 198	6 342	4 986
podkarpackie	11 267	11 747	9 515
podlaskie	6 894	6 887	6 145
pomorskie	14 340	14 258	12 203

śląskie	28 663	29 503	24 334
świętokrzyskie	7 195	7 260	6 066
warmińsko-mazurskie	7 588	7 526	6 761
wielkopolskie	17 937	18 599	15 959
zachodniopomorskie	10 556	10 946	9 273
Ogółem	227 955	233 539	194 039

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BASIW (<https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/epidemiologia/epidemiologia-wersja-polska-gus-i-nfz/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na wzrost zapadalności na przewlekłe choroby kardiologiczne w roku 2019 w stosunku do roku 2018 a następnie na spadek w roku 2020 (por. rys. 27).

Rysunek 27. Zapadalność na ostre choroby kardiologiczne w latach 2018-2020.

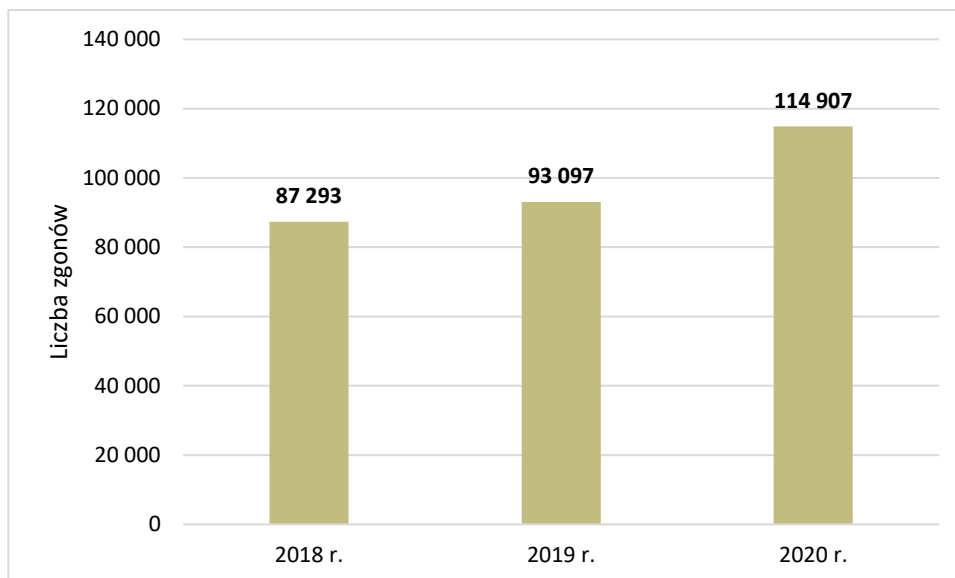
W tabeli 28 przedstawiono liczby zgonów z powodu ostrych chorób kardiologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Tabela 28. Liczby zgonów z powodu ostrych chorób kardiologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	6 804	7 324	8 880
kujawsko-pomorskie	5 257	5 294	6 560
lubelskie	5 225	5 618	7 072
lubuskie	2 388	2 506	3 149
łódzkie	6 062	6 488	8 196
małopolskie	6 778	7 319	9 180
mazowieckie	12 580	13 405	16 347
opolskie	2 381	2 444	3 103
podkarpackie	4 228	4 621	5 751
podlaskie	2 677	2 727	3 428
pomorskie	5 455	5 889	7 134
śląskie	11 149	12 110	14 924
świętokrzyskie	2 770	3 037	3 841
warmińsko-mazurskie	2 792	3 032	3 610
wielkopolskie	6 936	7 217	8 915
zachodniopomorskie	3 811	4 066	4 817
Ogółem	87 293	93 097	114 907

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BASIW (<https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/epidemiologia/epidemiologia-wersja-polska-gus-i-nfz/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na wzrost liczby zgonów w kolejnych latach (por. rys. 28).

Rysunek 28. Liczba zgonów z powodu ostrych chorób kardiologicznych w latach 2018-2020.

W tabeli 29 przedstawiono wartości chorobowości dla przewlekłych chorób neurologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

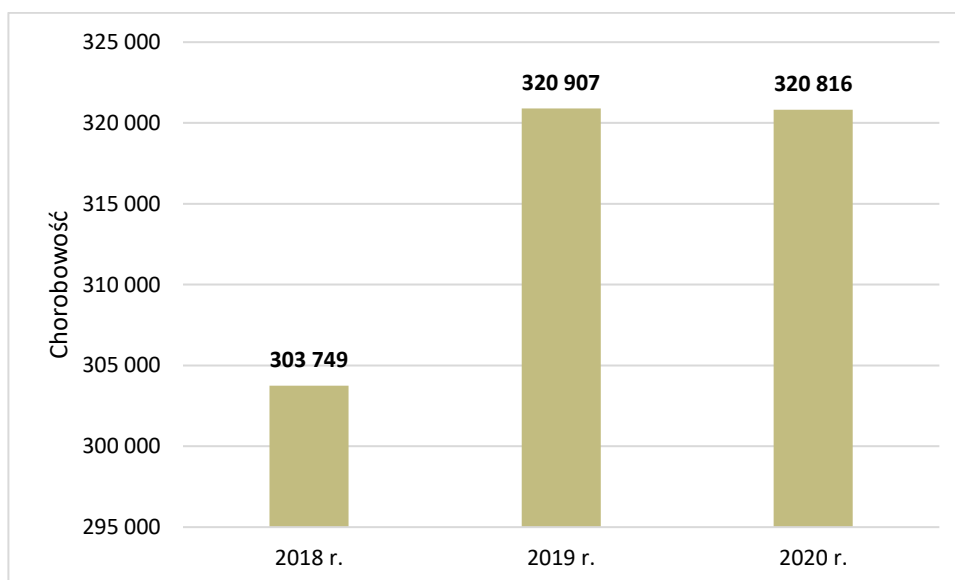
Tabela 29. Wartości chorobowości dla przewlekłych chorób neurologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	20 190	21 265	21 174
kujawsko-pomorskie	13 985	14 675	14 729
lubelskie	17 875	19 042	19 140
lubuskie	6 986	7 533	7 647
łódzkie	18 704	19 763	19 738
małopolskie	27 458	28 962	28 822
mazowieckie	50 307	52 827	52 660
opolskie	7 925	8 364	8 232
podkarpackie	15 281	16 254	16 134
podlaskie	9 370	9 801	9 887
pomorskie	15 893	16 860	17 253

śląskie	43 461	45 378	44 746
świętokrzyskie	8 907	9 363	9 214
warmińsko-mazurskie	8 748	9 336	9 524
wielkopolskie	25 989	27 976	28 267
zachodniopomorskie	12 670	13 508	13 649
Ogółem	303 749	320 907	320 816

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BASIW (<https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/epidemiologia/epidemiologia-wersja-polska-gus-i-nfz/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na wzrost chorobowości dla przewlekłych chorób neurologicznych w roku 2019 (por. rys. 29).

Rysunek 29. Chorobowość dla przewlekłych chorób neurologicznych w latach 2018-2020.

W tabeli 30 przedstawiono wartości zapadalności na przewlekłe choroby neurologiczne w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

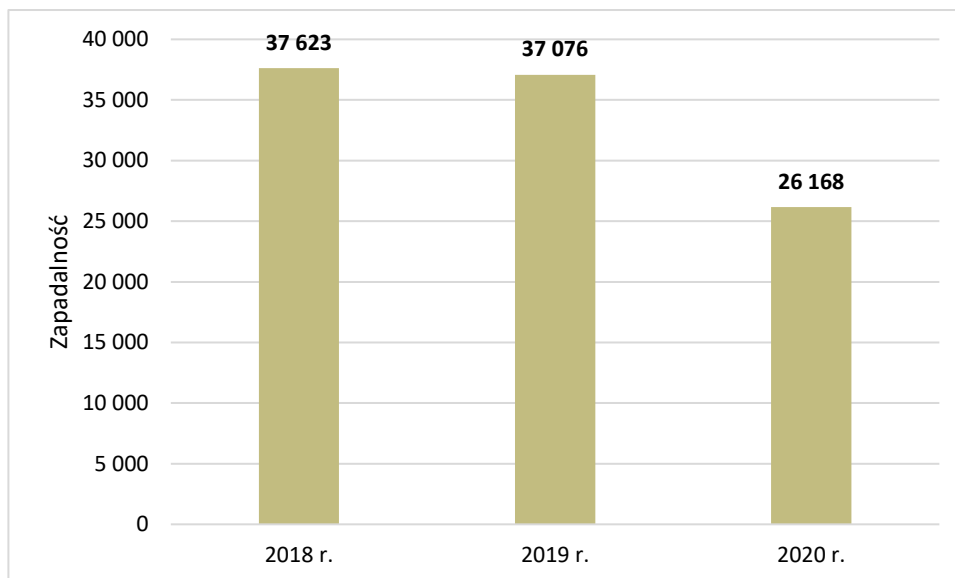
Tabela 30. Wartości zapadalności na przewlekłe choroby neurologiczne w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	2 434	2 397	1 723

kujawsko-pomorskie	1 658	1 509	1 128
lubelskie	2 476	2 361	1 714
lubuskie	935	975	701
łódzkie	2 290	2 291	1 523
małopolskie	3 351	3 308	2 398
mazowieckie	5 903	5 798	4 054
opolskie	975	1 046	664
podkarpackie	1 847	1 945	1 270
podlaskie	1 095	1 053	935
pomorskie	1 955	1 835	1 547
śląskie	5 564	5 210	3 361
świętokrzyskie	1 019	1 026	671
warmińsko-mazurskie	1 106	1 123	842
wielkopolskie	3 330	3 450	2 447
zachodniopomorskie	1 685	1 749	1 190
Ogółem	37 623	37 076	26 168

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BASIW (<https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/epidemiologia/epidemiologia-wersja-polska-gus-i-nfz/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na spadek zapadalności na przewlekłe choroby neurologiczne w roku 2020 (por. rys. 30).

Rysunek 30. Zapadalność na przewlekłe choroby neurologiczne w latach 2018-2020.

W tabeli 31 przedstawiono liczby zgonów z powodu przewlekłych chorób neurologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

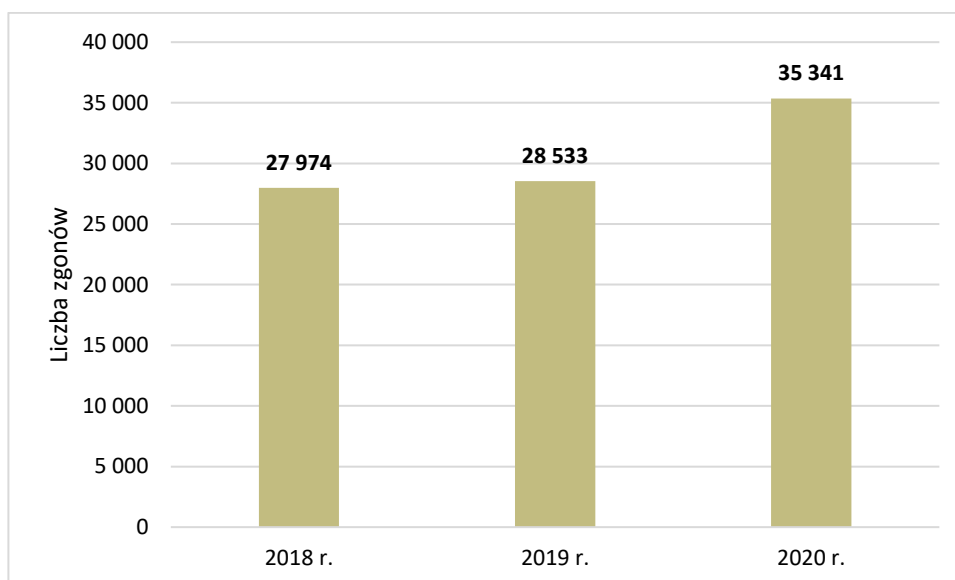
Tabela 31. Liczby zgonów z powodu przewlekłych chorób neurologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	1 962	1 897	2 417
kujawsko-pomorskie	1 224	1 247	1 519
lubelskie	1 667	1 652	2 114
lubuskie	755	654	820
łódzkie	1 795	1 756	2 142
małopolskie	2 362	2 540	3 285
mazowieckie	4 558	4 617	5 683
opolskie	807	809	1 017
podkarpackie	1 324	1 434	1 812
podlaskie	888	849	1 088
pomorskie	1 294	1 377	1 693

śląskie	4 293	4 502	5 237
świętokrzyskie	802	801	1 046
warmińsko-mazurskie	730	805	945
wielkopolskie	2 376	2 312	3 035
zachodniopomorskie	1 137	1 281	1 488
Ogółem	27 974	28 533	35 341

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BASIW (<https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/epidemiologia/epidemiologia-wersja-polska-gus-i-nfz/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na wzrost liczby zgonów w kolejnych latach (por. rys. 31).

Rysunek 31. Liczba zgonów z powodu przewlekłych chorób neurologicznych w latach 2018-2020.

W tabeli 32 przedstawiono wartości chorobowości dla ostrych chorób neurologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

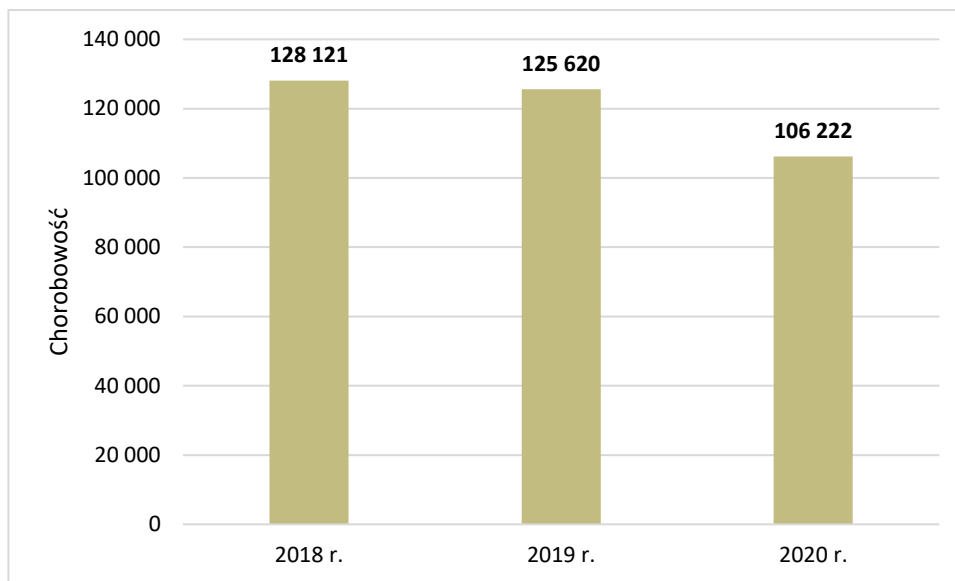
Tabela 32. Wartości chorobowości dla ostrych chorób neurologicznych w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	10 644	10 168	8 613

kujawsko-pomorskie	7 547	7 450	6 273
lubelskie	9 559	9 426	7 060
lubuskie	3 742	3 664	3 316
łódzkie	10 210	9 752	7 799
małopolskie	8 520	8 267	7 289
mazowieckie	15 078	15 054	12 982
opolskie	3 434	3 374	2 919
podkarpackie	7 988	7 988	6 902
podlaskie	3 955	3 510	2 879
pomorskie	6 508	6 241	5 413
śląskie	15 509	15 642	12 688
świętokrzyskie	4 679	4 749	3 939
warmińsko-mazurskie	4 315	4 158	3 874
wielkopolskie	11 474	11 497	9 909
zachodniopomorskie	4 959	4 680	4 367
Ogółem	128 121	125 620	106 222

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BASIW (<https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/epidemiologia/epidemiologia-wersja-polska-gus-i-nfz/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na spadek chorobowości dla ostrych chorób neurologicznych w roku 2020 (por. rys. 32).

Rysunek 32. Chorobowość dla ostrych chorób neurologicznych w latach 2018-2020.

W tabeli 33 przedstawiono wartości zapadalności na ostre choroby neurologiczne w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

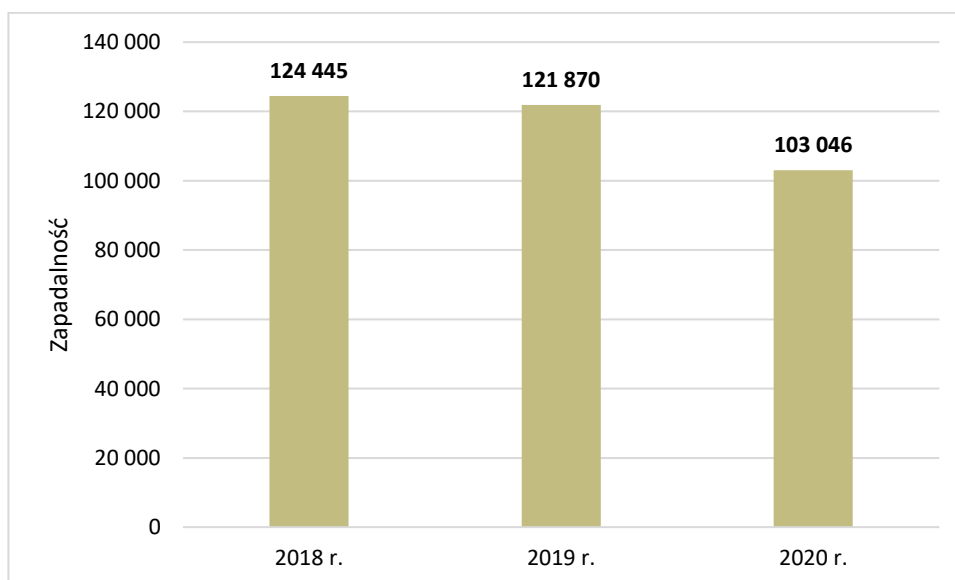
Tabela 33. Wartości zapadalności na ostre choroby neurologiczne w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	10 289	9 797	8 344
kujawsko-pomorskie	7 324	7 210	6 078
lubelskie	9 221	9 104	6 777
lubuskie	3 652	3 571	3 227
łódzkie	9 905	9 459	7 566
małopolskie	8 298	8 049	7 116
mazowieckie	14 727	14 676	12 643
opolskie	3 357	3 298	2 855
podkarpackie	7 796	7 753	6 689
podlaskie	3 866	3 437	2 808
pomorskie	6 292	6 056	5 248

śląskie	15 041	15 182	12 256
świętokrzyskie	4 541	4 629	3 810
warmińsko-mazurskie	4 231	4 073	3 800
wielkopolskie	11 099	11 047	9 594
zachodniopomorskie	4 806	4 529	4 235
Ogółem	124 445	121 870	103 046

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BASIW (<https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/epidemiologia/epidemiologia-wersja-polska-gus-i-nfz/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na spadek zapadalności na ostre choroby neurologiczne w roku 2020 (por. rys. 33).

Rysunek 33. Zapadalność na przewlekłe choroby neurologiczne w latach 2018-2020.

W tabeli 34 przedstawiono liczby zgonów z powodu ostrej choroby neurologicznej w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

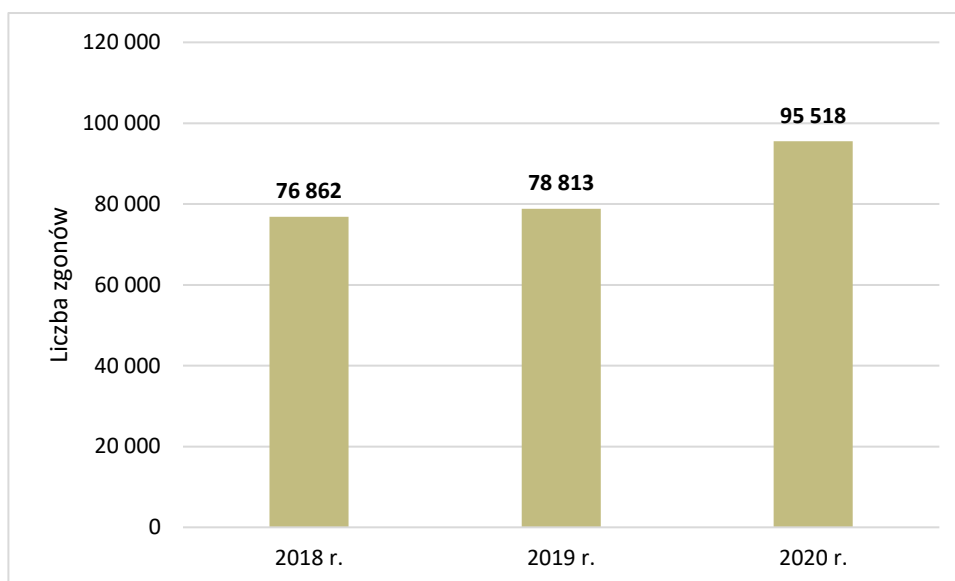
Tabela 34. Liczby zgonów z powodu ostrej choroby neurologicznej w latach 2018-2020 otrzymane dla pacjentów w wieku 65+.

Województwo	Rok		
	2018	2019	2020
dolnośląskie	6 517	6 719	7 891

kujawsko-pomorskie	4 534	4 427	5 425
lubelskie	5 254	5 366	6 503
lubuskie	2 168	2 271	2 880
łódzkie	6 434	6 238	7 769
małopolskie	5 219	5 403	6 618
mazowieckie	9 530	9 924	11 828
opolskie	2 195	2 371	2 686
podkarpackie	4 164	4 513	5 766
podlaskie	2 370	2 361	2 862
pomorskie	3 744	3 895	4 843
śląskie	9 374	9 607	11 378
świętokrzyskie	2 955	3 032	3 630
warmińsko-mazurskie	2 685	2 651	3 249
wielkopolskie	6 738	6 968	8 368
zachodniopomorskie	2 981	3 067	3 822
Ogółem	76 862	78 813	95 518

Źródło: Obliczenia własne na podstawie BASIW (<https://basiw.mz.gov.pl/mapy-informacje/mapa-2022-2026/analizy/epidemiologia/epidemiologia-wersja-polska-gus-i-nfz/>)

Otrzymane wyniki w skali całego kraju wskazują na wzrost liczby zgonów w kolejnych latach (por. rys. 34).

Rysunek 34. Liczba zgonów z powodu ostrych chorób neurologicznych w latach 2018-2020.

ZADANIA Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO

Zgodnie z art.3 ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym zadania zdrowia publicznego są realizowane przez organy administracji rządowej oraz państwowe jednostki organizacyjne, w tym agencje wykonawcze, a także jednostki samorządu terytorialnego⁴. Rok 2017 był kolejnym rokiem prowadzenia sprawozdawczości z zadań z zakresu zdrowia publicznego - zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie rocznej informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego⁵. Dodatkowo, co dwa lata Minister Zdrowia przygotowuje informację na temat zadań z omawianego zakresu i przedstawia ją Radzie Ministrów, która po jej przyjęciu, przekazuje ją do Sejmu RP.

Ustawa określa zadania władz publicznych w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej⁶. Zadania te obejmują w szczególności:

⁴ Ustawa z dnia 11 września 2015 o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1670)<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20210001956>

⁵ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie rocznej informacji o zrealizowanych lub podjętych zadaniach z zakresu zdrowia publicznego (Dz.U. 2016 poz. 2216)

⁶ <https://www.gov.pl/web/uw-podlaski/zadania-z-zakresu-zdrowia-publicznego>

- Tworzenie warunków funkcjonowania systemu ochrony zdrowia;
- Analizę i ocenę potrzeb zdrowotnych oraz czynników powodujących ich zmiany;
- Promocję zdrowia i profilaktykę, mające na celu tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu;
- Finansowanie w trybie i na zasadach określonych ustawą świadczeń opieki zdrowotnej.

Gmina

Do zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy w szczególności:

- Opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów programów polityki zdrowotnej wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy;
- Inicjowanie i udział w wytyczaniu kierunków przedsięwzięć lokalnych zmierzających do zaznajamiania mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami;
- Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy.

Powiat

Do zadań własnych w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- Opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów programów polityki zdrowotnej wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców powiatu – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- Inicjowanie, wspomaganie i monitorowanie działań lokalnej wspólnoty samorządowej w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej prowadzonych na terenie powiatu;
- Pobudzanie działań na rzecz indywidualnej i zbiorowej odpowiedzialności za zdrowie i na rzecz ochrony zdrowia;
- Podejmowanie innych działań wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych.

Województwo

Do zadań własnych w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych przez samorząd województwa należy w szczególności:

- Opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów programów polityki zdrowotnej wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców województwa – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami i powiatami;

- Opracowywanie i wdrażanie programów innych niż określone w pkt 1 służących realizacji zadań w zakresie ochrony zdrowia;
- Inspirowanie i promowanie rozwiązań w zakresie wzrostu efektywności, w tym restrukturyzacji w ochronie zdrowia;
- Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb zdrowotnych mieszkańców województwa.

Minister Zdrowia

Do zadań ministra właściwego do spraw zdrowia w zakresie objętym ustawą należy m. in.:

- Prowadzenie oraz współuczestniczenie w prowadzeniu edukacji w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów związanych z negatywnym wpływem na zdrowie czynników środowiskowych i społecznych;
- Prowadzenie działań oraz współuczestniczenie w działaniach związanych z promocją zdrowia i profilaktyką chorób, w tym w ramach programów polityki zdrowotnej oraz programów wieloletnich ustanowionych na podstawie art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷;
- Opracowywanie, finansowanie i ocena efektów programów polityki zdrowotnej, a także nadzór nad ich realizacją.

Nadrzędnym celem wszystkich działań realizowanych w oparciu o ustawę o zdrowiu publicznym jest poprawa stanu zdrowia społeczeństwa Polski. Cel strategiczny był realizowany przy pomocy celów operacyjnych NPZ na lata 2016-2020, które obejmowały:

1. Poprawę sposobu żywienia, stanu odżywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa;
2. Profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.
3. Profilaktykę problemów zdrowia psychicznego i poprawę dobrostanu psychicznego społeczeństwa.
4. Ograniczenie ryzyka zdrowotnego wynikającego z zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku zewnętrznym, miejscu pracy, zamieszkania, rekreacji oraz nauki.

⁷ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2009 nr 157 poz. 1240)

5. Promocję zdrowego i aktywnego starzenia się.
6. Poprawę zdrowia prokreacyjnego.

2017 ROK

Podmioty centralne w 2017 roku sprawozdały 289 różnych typów zadań NPZ, z czego 76 zadań pojawiła się w sprawozdawczości tylko raz. Najwięcej zadań sprawozdano w odniesieniu do celu operacyjnego nr 4 *Ograniczenie ryzyka zdrowotnego wynikającego z zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku zewnętrznym, miejscu*, a następnie celu operacyjnego nr 2 tj. *Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi*⁸.

Tabela 35. Zadania zdrowia publicznego w 2017 roku wg numeru celu operacyjnego sprawozdane przez jednostki centralne (dane po weryfikacji)

Nr celu operacyjnego NPZ	Liczba (N)	Procent (%)
OP 1	914	8,40
OP 2	3 942	36,22
OP 3	222	2,04
OP 4	5 338	49,05
OP 5	105	0,96
OP 6	62	0,57
OP = bd	300	2,76
SUMA	10 883	100

Grupa docelowa, w pierwszej kolejności, została poddana analizie jakościowej, tj. ze względu na rodzaj. W trakcie analizy wyróżniono 10 grup docelowych, w tym osoby powyżej 65 r.ż. określane przez realizatorów jako „osoby starsze”. Odbiorcami zadań z zakresu zdrowia publicznego realizowanymi przez podmioty centralne były najczęściej osoby, które można zaliczyć do grupy osób wyselekcjonowanych (n= 4554; 41,96%), a więc osoby, które brały udział w działaniach przez wzgląd na ściśle określoną cechę, np. bycie nauczycielem, rodzicem, policjantem czy bycie osobą nadużywającą alkoholu. Następnie byli to uczniowie i młodzież ujęci wspólnie (n=2533; 23,34%). Zgodnie z danymi zaprezentowanymi na poniższej rycinie

⁸ Prowadzenie monitoringu zadań z zakresu zdrowia publicznego. Raport za rok 2017 oraz porównanie z rokiem 2016., red. A.Czerw, B.Wojtyniak, wyd.NIZP-PZH, Warszawa 2018

seniorzy stanowili niecały 1% grup docelowych, do których były kierowane działania z zakresu zdrowia publicznego. Pozostałe dane zaprezentowano poniżej⁹.

Tabela 36. Zadania zdrowia publicznego wg grupy docelowej zrealizowane przez jednostki centralne w 2017 roku

Grupa docelowa (rodzaj)	Liczba (N)	Procent (%)
Grupy wyselekcjonowane	4 056	37,37
Osoby dorosłe	2 033	18,73
Razem uczniowie i młodzież	1 929	17,77
Wszyscy mieszkańcy	1 473	13,57
Łącznie dzieci i młodzież	680	6,27
Przedszkolaki	232	2,14
Suma (młodzież i dorośli)	150	1,38
Dzieci małe	113	1,04
Uczniowie SP	85	0,78
Seniorzy	79	0,73
Młodzież	13	0,12
Kobiety w ciąży	10	0,09

Źródło: Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2009 nr 157 poz. 1240)

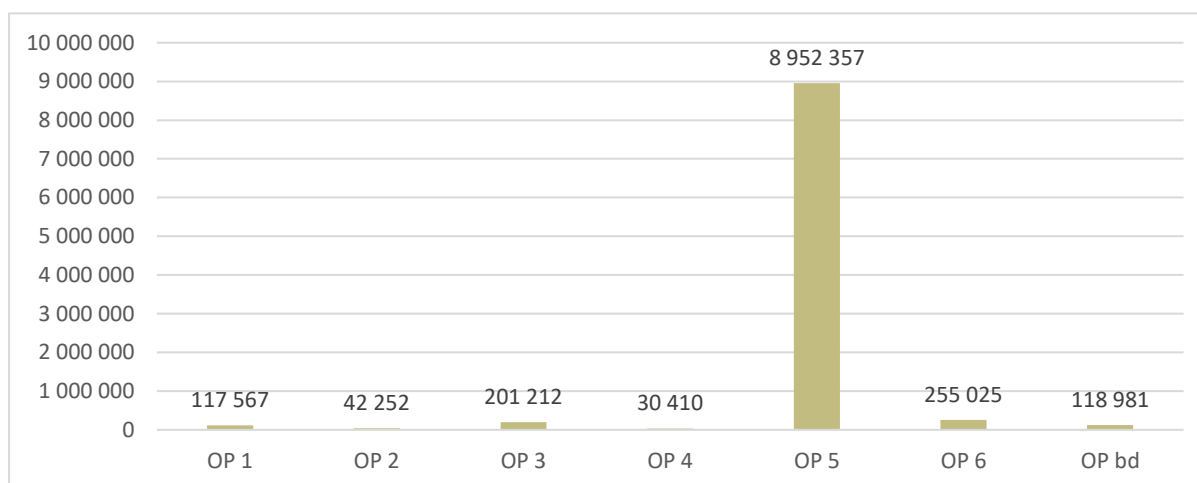
Przeanalizowano także kwotę finansowania zadań w podziale na cele operacyjne. Wykazano, że największe średnie koszty zostały sprawozdane w przypadku celu operacyjnego nr 5, tj. *Promocja zdrowego i aktywnego starzenia się*, które wyniosły blisko 100 mln zł, największą sumaryczną kwotę wydano z kolei na zadanie przypisane do celu operacyjnego nr 1, tj. *Poprawa sposobu żywienia, stanu odżywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa*¹⁰. Mimo, iż zadania skierowane do seniorów stanowiły mniej niż 1% wszystkich pozostałych działań, ich koszty były znaczne. Wynikać to może z prowadzenia programów na poziomie ogólnopolskim, np.: finansowane przez ministerstwa.

⁹ Ibidem

¹⁰ Ibidem

Tabela 37. Całkowity koszt realizacji zadania w zależności od celu operacyjnego w 2017 roku (dane zweryfikowane) jednostki centralne

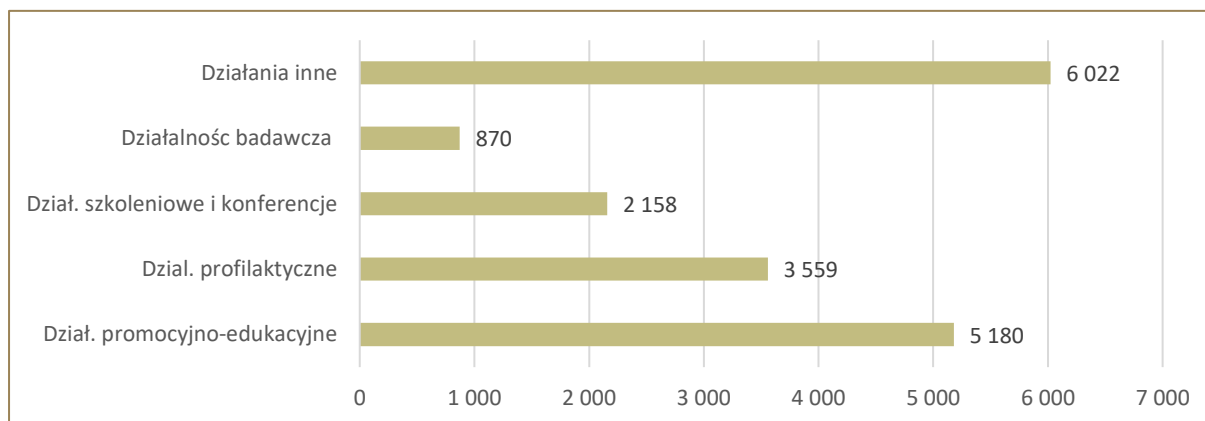
Nr celu op. NPZ	Całkowity koszt zadania				
	Ważnych	Średnia	Mediana	Minimum	Maksimum
OP 1	911	117 567	0	0	45 390 627
OP 2	3 939	42 252	0	0	38 865 886
OP 3	221	201 212	0	0	9 002 308
OP 4	5 310	30 410	0	0	23 111 706
OP 5	104	8 952 357	0	0	759 472 306
OP 6	61	255 025	0	0	10 661 824
OP = bd	299	118 981	0	0	6 900 000

Rycina 35. Całkowity koszt realizacji zadania w zależności od celu operacyjnego w 2017 roku (dane zweryfikowane) sprawozdane przed jednostki centralne

Analizie poddano całkowity średni koszt realizacji zadania w zależności od numeru celu NPZ. Wykazano, że największy średni koszt występował w przypadku celu operacyjnego nr 5 i wynosił blisko 9 mln zł, w zakresie tego celu operacyjnego stwierdzono także największe koszty jednostkowe zadania w kwocie blisko 760 mln zł. Zadanie to było zrealizowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i dotyczyło finansowego wspierania gmin w zakresie dożywiania pt.: „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Pozostałe dane zaprezentowano powyżej – Tabela 37 oraz Rycina 35.

Podmioty centralne najliczniej podjęły działania określone jako inne (n=6022; 55,33%). Były to takie działania jak: kontrole realizacji projektu, kontrole sanitarne obiektów, wizytacje, badania ankietowe czy zbieranie danych i przygotowywanie na ich podstawie sprawozdań. Drugim w kolejności rodzajem działania były działania promocyjno-edukacyjne (n=5180; 47,60%). Były to takie działania jak np. publikowanie informacji (zarówno w formie tradycyjnej jak i internetowej), prowadzenie akcji zdrowotnych, dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Rycina 36. Liczba działań podjętych w ramach zadań realizowanych przez podmioty centralne w 2017 roku wg rodzaju działań

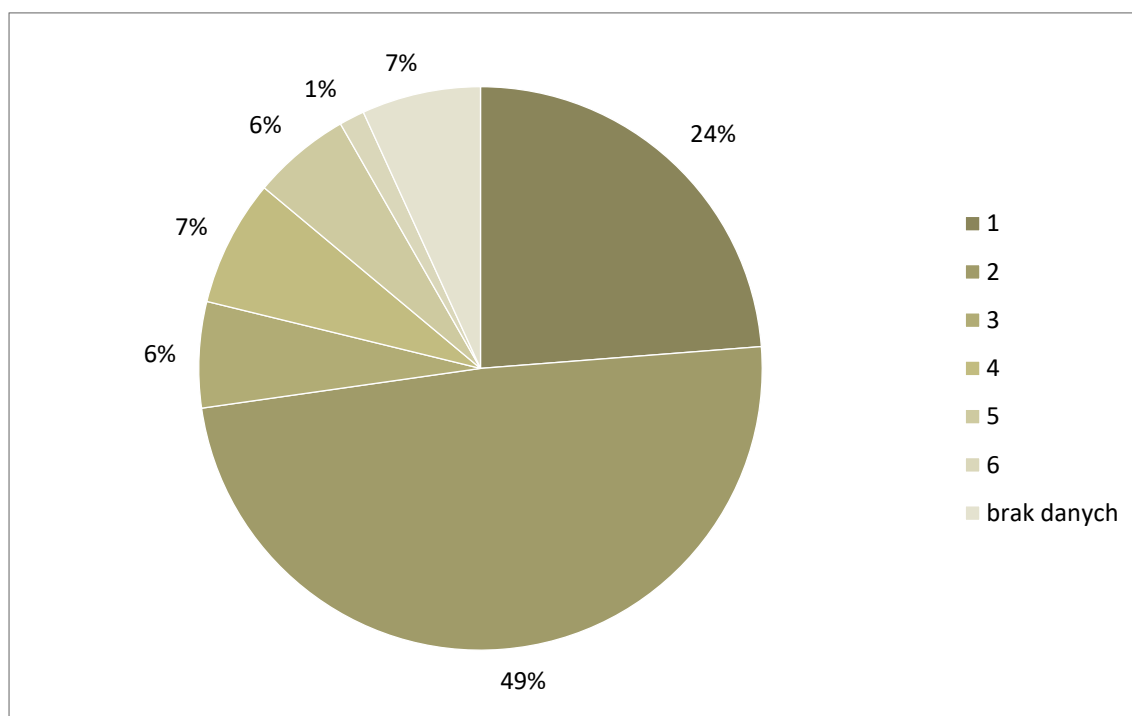
W grupie działań określonych jako „inne” oszacowano (na podstawie tytułów/nazw działań) liczbę działań odpowiadających tematycznie i zakresowo kontrolom sanitarnym prowadzonym przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Ich liczba wyniosła blisko 2200 rekordów. Po uwzględnieniu jedynie tych zadań, w których podmiot sprawozdający nie wskazał żadnych innych działań poza tymi sklasyfikowanymi jako „inne” ich liczba wyniosła około 1900.

W roku 2017 jednostki samorządu terytorialnego zrealizowały łącznie 21144 zadań. Największą liczbę zadań z zakresu zdrowia publicznego sprawozdano w województwie śląskim (n=2.455, 11,61%), kolejno – w mazowieckim (n=2.352, 11,12%), należy jednak mieć na względzie, że są to jednocześnie województwa o dużej liczbie mieszkańców (ponad 4,5 mln osób). Zadania, które realizowały samorzady, dotyczyły najczęściej celu operacyjnego 2 (n=10.356; 49,00%), tj. *Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi* a w drugiej kolejności Celu Operacyjnego 1 (n=5.025; 23,77%), tj. *Poprawa sposobu żywienia, stanu odżywienia oraz aktywności fizycznej społeczeństwa*. Tak liczne wskazywanie celu operacyjnego nr 2 wynika zapewne z faktu, że każda gmina i każde województwo jest dysponentem środków z tzw. korkowego i opłat za zezwolenia na obrót

hurtowy alkoholem i środki te, zgodnie z obowiązkiem ustawowym, przyjmują i przekazują do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego. Z kolei zadania skierowane na poprawę stanu zdrowia osób starszych stanowiły 5,65% wszystkich działań.

Tabela 38. Liczba zadań zdrowia publicznego w 2017 roku wg numeru celu operacyjnego sprawozdane przez jednostki samorządu terytorialnego

Nr celu operacyjnego NPZ	Liczba (N)	Procent (%)
2	10 356	48,98
1	5 025	23,77
4	1 534	7,26
bd	1 443	6,83
3	1 285	6,08
5	1 194	5,65
6	307	1,45
SUMA	21 144	100

Rycina 36. Liczba zadań realizowanych w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych NPZ w roku 2017 (w %)

Działania podejmowane przez samorzady skierowane były najczęściej do osób młodych, tj. do dzieci i młodzieży w ujęciu łącznym (n=6.376; 30,16%) oraz do grup wyselekcjonowanych czyli objętych działaniem ze względu na jakąś cechę (n=5.897; 27,89%).

W przypadku jednego działania (0,01%) JST nie określiła grupy docelowej pod względem rodzajowym.

Tabela 39. Zadania zdrowia publicznego wg grupy docelowej zrealizowane przez JST w 2017 roku

Grupa docelowa (rodzaj)	Liczba (N)	Procent (%)
Razem – dzieci i młodzież	6 376	30,16
Grupy wyselekcjonowane	5 897	27,89
Wszyscy mieszkańcy	2 822	13,35
Osoby dorosłe	2 007	9,49
Razem – uczniowie i młodzież	1 375	6,50
Seniorzy	1 036	4,90
Uczniowie szkoły podstawowej	689	3,26
Przedszkolaki	411	1,94
Młodzież	217	1,03
Dzieci małe	168	0,79
Razem - młodzież i dorośli	140	0,66
kobiety w ciąży	5	0,02
bd	1	0,01
SUMA	21 144	100

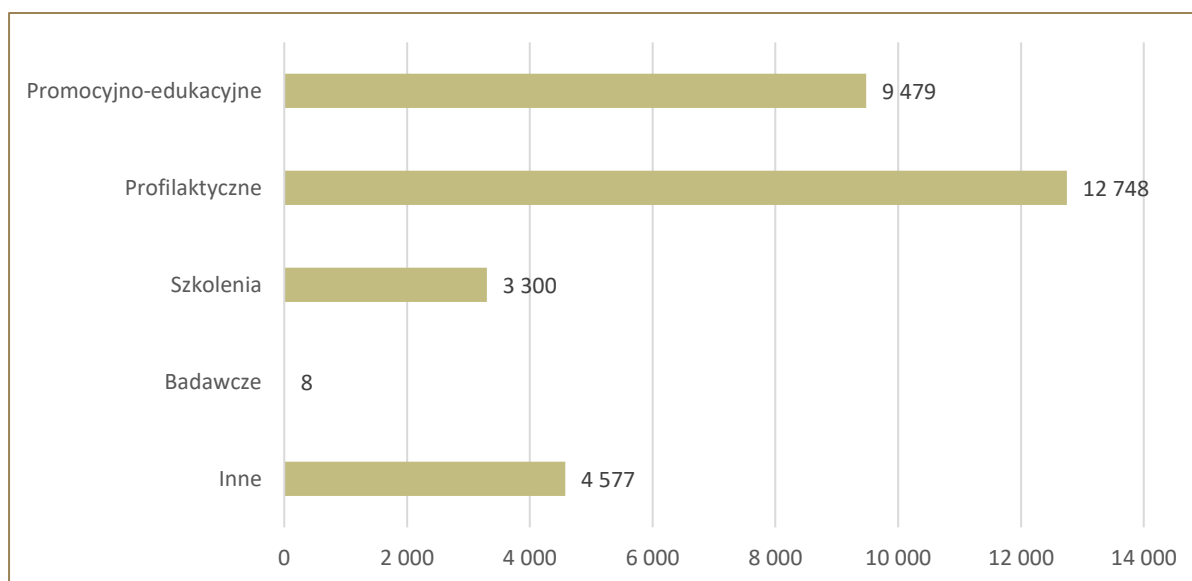
Analiza dotycząca rodzaju grupy docelowej przeprowadzona w poszczególnych województwach wykazała, że w większości z nich najczęściej wskazywaną grupą było określenie „razem dzieci i młodzież”. Wyjątek stanowiły województwa: łódzkie, pomorskie, świętokrzyskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie, gdzie najczęściej wskazywano grypy wyselekcjonowane. W województwie kujawsko-pomorskim z kolei najczęściej wskazywano, że odbiorcami działań byli wszyscy mieszkańcy.

Analizując koszty realizacji zadania w poszczególnych województwach i odnosząc je do numeru celu operacyjnego można zauważyć, że w większości województw największe średnie koszty

realizacji zadania występowały w przypadku celu operacyjnego nr 1. W województwie zachodniopomorskim największe średnie koszty stwierdzono w przypadku programów, którym nie przypisano żadnego celu operacyjnego NPZ. Z kolei w przypadku celu operacyjnego nr 5 odnoszącego się do promocji zdrowego starzenia się największy całkowity koszt działań sprawozdano w województwach świętokrzyskim, podkarpackim i lubuskim.

Tabela 40. Średni całkowity koszt realizacji zadania w poszczególnych województwach w relacji do numeru celu operacyjnego NPZ w 2017 roku

Województwo	Cel operacyjny NPZ						
	1-łącznie	2-łącznie	3-łącznie	4-łącznie	5-łącznie	6-łącznie	bd-łącznie
Dolnośląskie	136 544	35 994	64 761	132 363	119 238	101 806	25 250
Kujawsko-pomorskie	255 376	94 206	63 371	1 062 818	307 564	2 603	19 982
Lubelskie	2 482 024	20 676	102 123	134 112	111 024	16 119	8 030
Lubuskie	116 377	20 576	64 185	23 259	126 227	10 497	92 761
Łódzkie	1 936 264	45 951	18 575	49 435	48 267	37 555	213 275
Małopolskie	98 486	25 889	56 365	70 365	78 658	12 505	48 950
Mazowieckie	481 748	52 301	703 094	191 258	121 026	15 860	171 565
Opolskie	253 428	18 740	51 150	783 656	711 970	3 171	
Podkarpackie	266 980	37 304	34 714	40 747	702 535	27 731	59 272
Podlaskie	2 000 828	23 680	62 092	37 371	131 632	99 985	146 579
Pomorskie	90 268	40 717	50 027	31 469	69 938	67 001	68 750
Śląskie	216 626	40 618	44 492	298 966	72 412	1 030 056	42 263
Świętokrzyskie	121 721	36 876	60 123	56 399	764 018	22 769	303 546
Warmińsko-mazurskie	184 657	52 651	26 918	32 608	30 795	27 023	69 293
Wielkopolskie	195 983	41 963	26 348	45 049	58 591	32 185	42 037
Zachodniopomorskie	132 075	43 525	70 156	34 903	198 903	6 144	228 878

Rycina 37. podjętych w ramach zadań realizowanych przez JST w 2017 roku wg rodzaju działań

Z danych zaprezentowanych na powyższej rycinie widać, iż najliczniej podjęto działania sklasyfikowane jako działania profilaktyczne (n=12.748). Najmniej licznie realizowano działania badawcze (n=8).

2018 ROK

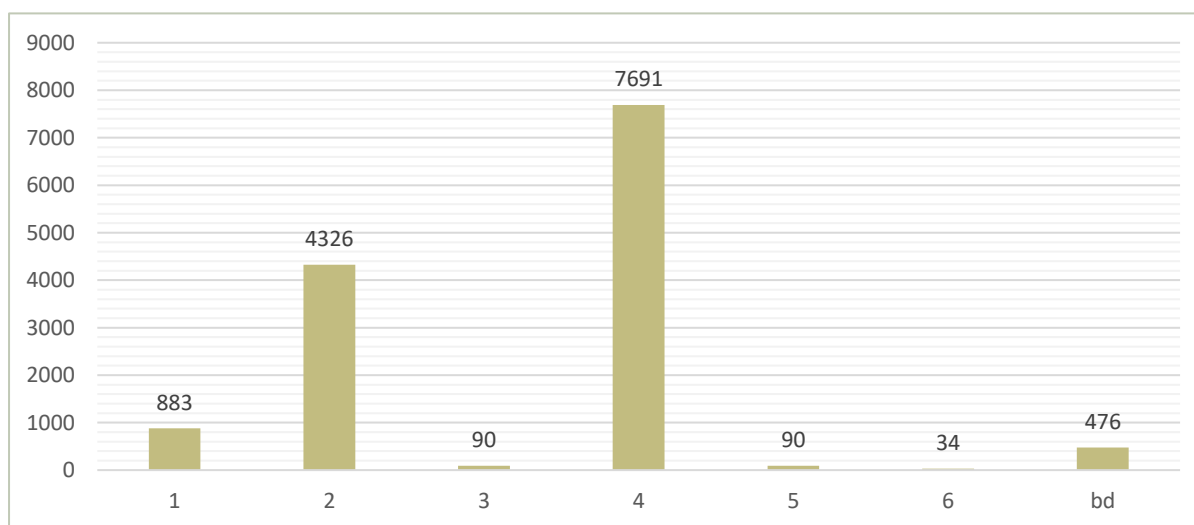
Zgodnie z danymi, w roku 2018 podmioty centralne zrealizowały 13590 zadań, z czego największa część była zrealizowana przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Najwięcej zadań dotyczyło celu operacyjnego NPZ nr 4, trwało rok, było realizowanych na poziomie powiatu lub kilku powiatów (co może wynikać z faktu, że większość podmiotów realizujących zadania stanowiły stacje sanitarno-epidemiologiczne działające lokalnie). Z kolei w roku 2018 jednostki samorządu terytorialnego zrealizowały łącznie 19386 zadań. Największą liczbę zadań z zakresu zdrowia publicznego sprawozdano w województwie śląskim (n=2.195, 11,07%), kolejno – w wielkopolskim (n=1.885, 9,50%) i w mazowieckim (n=1.836, 9,26%), należy jednak mieć na względzie, że są to jednocześnie województwa o największej liczbie mieszkańców w przekroju terytorialnym.

Tabela 41. Zadania zrealizowane przed jednostki centralne w 2018 roku

Nr celu operacyjnego NPZ	Liczba (N)	Procent (%)
OP 1	883	6,50
OP 2	4326	31,83
OP 3	90	0,66
OP 4	7691	56,59
OP 5	90	0,66

OP 6	34	0,25
bd	476	3,50
SUMA	13590	100

Zadania, które były realizowane przez podmioty centralne najczęściej dotyczyły 4 celu operacyjnego (n=7691; 47,90%), tj. *Ograniczenie ryzyka zdrowotnego wynikającego z zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku zewnętrznym, miejscu*, a następnie 2 celu operacyjnego (n=4326; 31,83%), tj. *Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi*. Łącznie zadania te stanowiły blisko 80% ogółu zadań zrealizowanych w roku 2018. Zadania w ramach promocji zdrowego i aktywnego starzenia się stanowiły niecały 1% wszystkich zadań sprawozdanych przez organy administracji rządowej oraz państwowe jednostki organizacyjne. W porównaniu z rokiem poprzednim odsetek ten uległ nieznacznemu spadkowi.

Rycina 38. Zadania zdrowia publicznego zrealizowane przez jednostki centralne w 2018 roku wg celów operacyjnych

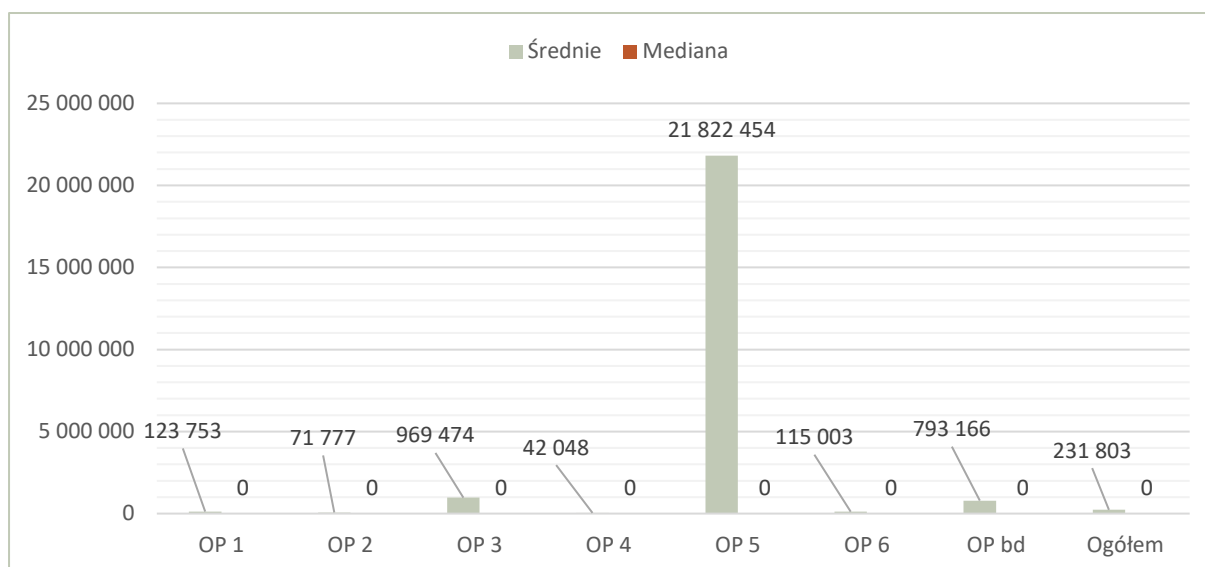
Odbiorcami zadań z zakresu zdrowia publicznego realizowanymi przez podmioty centralne były najczęściej osoby, które można zaliczyć do grupy osób wyselekcjonowanych (n= 6157; 45,31%), a więc osoby, które brały udział w działaniach przez wzgląd na ściśle określoną cechę, np. bycie nauczycielem, rodzicem, policjantem, bycie pracownikiem narażonym na negatywny wpływ miejsca pracy na zdrowie czy osobą prezentującą niebezpieczne zachowania zdrowotne. Następnie byli to wszyscy mieszkańcy (n=2425; 17,84%). W przypadku 176 działań (1,30%) nie określono grupy docelowej (wskazując wprost, grupy docelowej nie było, albo opisując

czynności wykonane w działaniu). Zadania skierowane do seniorów stanowiły 1,31% wszystkich działań. W porównaniu z 2017 rokiem odsetek ten nieznacznie się zwiększył.

Tabela 42. Zadania zdrowia publicznego zrealizowane przez jednostki centralne w 2018 roku wg grup docelowych

Grupa docelowa	Liczba (N)	Procent (%)
Grupy wyselekcjonowane	6157	45,31
Osoby dorosłe	1113	8,19
Razem uczniowie i młodzież	1444	10,63
Wszyscy mieszkańcy	2425	17,84
Seniorzy	178	1,31
Suma (młodzież i dorośli)	1127	8,29
Łącznie dzieci i młodzież	427	3,14
Przedszkolaki	183	1,35
Młodzież	141	1,04
Uczniowie SP	208	1,53
Kobiety w ciąży	9	0,07
Dzieci małe	2	0,01
Bd	176	1,30
SUMA	13590	100

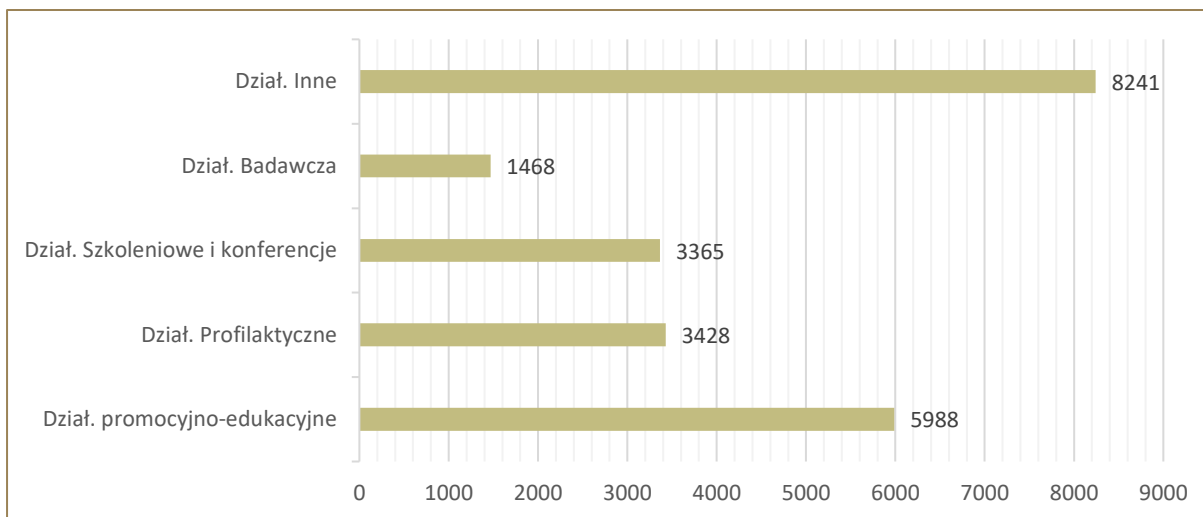
Analizie poddano także kwotę finansowania zadań w podziale na cele operacyjne. Wykazano, że największe średnie koszty zostały sprawozdane w przypadku celu operacyjnego nr 5, tj. *Promocja zdrowego i aktywnego starzenia się*, które wyniosły blisko 22 mln zł, największą kwotę również wydano na zadanie przypisane do celu operacyjnego nr 5 *Promocja zdrowego i aktywnego starzenia się*. Analizę wykonano także z wyłączeniem wartości 0 w rubryce koszty całkowite (do oceny możliwe było włączenie 1376 zadań, dla których dysponowano niezerowymi wynikami dla rubryki kosztów i wielkości populacji docelowej). Ponownie największe średnie koszty stwierdzono w przypadku celu operacyjnego nr 5. Mimo, iż zadania realizowane w ramach celu operacyjnego nr 5 stanowią niewielki odsetek wszystkich zadań z przedstawionych danych wynika, iż na te działania przeznaczane są największe środki finansowe.

Rycina 39. Całkowity koszt realizacji zadania w zależności od celu operacyjnego w 2018 roku sprawozdane przed jednostki centralne

W ramach jednego zadania możliwe, ale nie obowiązkowe było podjęcie więcej niż jednego rodzaju działania. W takim wypadku podmiot centralny powinien określić liczbę zadań, a w przypadku części działań także liczbę osób poddanych określonemu działaniu. Podmioty centralne najczęściej decydowały się na prowadzenie działalności określonej jako „inna” (n=8241; 60,64%). Były to takie działania jak: Kontrole/wizytacje/inspekcje oraz działania legislacyjne. Drugim w kolejności rodzajem działania pod względem częstości wdrażania były działania promocyjno-edukacyjne (n=5988; 44,06%). Były to takie działania jak np. publikowanie informacji (zarówno w formie tradycyjnej jak i internetowej), prowadzenie akcji zdrowotnych czy kampanii społecznych, dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych¹¹.

¹¹ Prowadzenie monitoringu zadań z zakresu zdrowia publicznego. Raport za rok 2018 oraz porównanie z latami 2016-2018., red. A.Czerw, wyd. NIZP-PZH, Warszawa 2019

Rycina 40. Liczba działań podjętych w ramach zadań realizowanych przez podmioty centralne w 2018 roku wg rodzaju działań

Tabela 43. Zadania zrealizowane przez JST w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych NPZ w roku 2018

Nr celu operacyjnego NPZ	Liczba (N)	Procent (%)
2	9 537	48,08
1	4 740	23,90
4	1 426	7,19
bd	1 341	6,76
3	1 314	6,62
5	1 221	6,16
6	257	1,30
SUMA	19836	100

Najwięcej zadań w ramach promocji zdrowego i aktywnego starzenia się zrealizowano w województwach wielkopolskim, opolskim i śląskim. Szczegółowy rozkład ilości zadań zrealizowanych w ramach poszczególnych celów operacyjnych w województwach zaprezentowano poniżej.

Tabela 44. Zadania zrealizowane w odniesieniu do poszczególnych celów operacyjnych NPZ w poszczególnych województwach w roku 2018

Województwo	Cel operacyjny NPZ							SUMA
	1	2	3	4	5	6	bd	
Dolnośląskie	171	461	59	42	38	5	163	939
Kujawsko-pomorskie	354	361	51	111	70	0	78	1 025
Lubelskie	268	691	98	111	37	29	11	1 245
Lubuskie	236	553	87	82	56	6	50	1 070
Łódzkie	154	753	57	83	54	43	83	1 227
Małopolskie	299	814	98	143	104	31	33	1 522
Mazowieckie	260	1 206	90	103	65	5	107	1 836
Opolskie	276	408	64	90	129	19	4	990
Podkarpackie	232	450	58	33	35	4	171	983
Podlaskie	191	409	66	39	45	9	10	769
Pomorskie	376	735	66	65	71	23	132	1 468
Śląskie	738	815	177	207	114	27	117	2 195
Świętokrzyskie	154	254	70	52	50	9	104	693
Warmińsko-mazurskie	135	181	40	23	32	1	41	453
Wielkopolskie	416	832	122	178	215	22	100	1 885
Zachodniopomorskie	480	614	111	64	106	24	137	1 536
SUMA	4 740	9 537	1 314	1 426	1 221	257	1 341	19 836

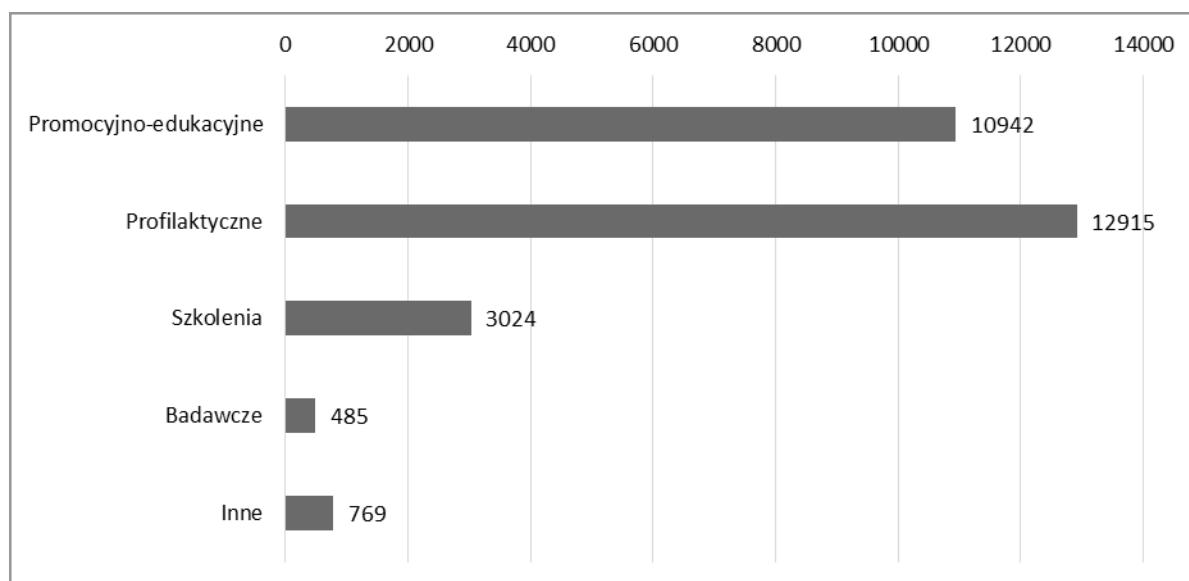
Działania podejmowane przez samorządy skierowane były najczęściej do osób młodych, tj. do dzieci i młodzieży w ujęciu łącznym (n=5.122; 25,82%) oraz do grup wyselekcjonowanych czyli objętych działaniem ze względu na jakąś cechę (n=4.653; 23,46%). W przypadku siedmiu działań (0,04%) JST nie określiły grupy docelowej pod względem rodzajowym.

Tabela 45. Zadania zdrowia publicznego wg grupy docelowej zrealizowane przez JST w 2018 roku

Grupa docelowa (rodzaj)	Liczba (N)	Procent (%)
Razem – dzieci i młodzież	5 122	25,82

Grupy wyselekcjonowane	4 403	22,20
Wszyscy mieszkańcy	2 737	13,80
Osoby dorosłe	2 648	13,35
Razem – uczniowie i młodzież	59	0,30
Seniorzy	1 546	7,79
Uczniowie szkoły podstawowej	2 594	13,08
Przedszkolaki	87	0,44
Młodzież	188	0,95
Dzieci małe	383	1,93
Razem - młodzież i dorośli	36	0,18
Kobiety w ciąży	26	0,13
bd	7	0,04
SUMA	19 836	100

W 2018 JST sprawozdały następujące rodzaje podejmowanych działań

Rycina 41. Liczba działań wg rodzaju zadań podejmowanych przez JST w roku 2018

Całkowite koszty realizacji działań w roku 2018 zamykały się w przedziale 0-122.097.331 zł. Średni koszt realizacji zadania wynosił 122021,41 zł. Najczęściej pojawiała się kwota 1000 zł (n=255). Największe koszty realizacji działań w odniesieniu do osób starszych poniesiono w województwach mazowieckim, podkarpackim i świętokrzyskim. Może to być

związane z dużą liczebnością populacji tych województw oraz tym, że pomimo, iż działania skierowane do osób starszych stanowią dość niewielki odsetek wszystkich pozostałych działań są one znacznie bardziej kosztochłonne.

Tabela 46. Średni całkowity koszt realizacji działań przez JST w 2018 roku wg województw i celów operacyjnych NPZ

Województwo	Numer celu operacyjnego NPZ						
	1-łącznie	2-łącznie	3- łącznie	4- łącznie	5-łącznie	6-łącznie	bd- łącznie
Dolnośląskie	306 220	27 063	50 264	73 465	254 062	110 441	48 159
Kujawsko-pomorskie	205 065	91 689	536 634	25 377	456 813	0	40 590
Lubelskie	61 204	16 766	144 335	86 565	52 815	233 946	173
Lubuskie	300 822	25 087	27 482	40 610	58 374	20 944	75 493
Łódzkie	944 714	35 910	48 070	31 968	63 415	42 167	645 962
Małopolskie	319 828	31 967	80 309	89 646	242 477	9 041	36 955
Mazowieckie	873 035	75 964	437 510	206 898	913 503	1 558 564	173 429
Opolskie	173 781	18 535	64 855	420 512	431 774	1 373	61 770
Podkarpackie	247 333	31 588	49 787	98 367	622 132	19 159	48 831
Podlaskie	256 779	24 851	45 008	100 931	101 118	44 428	11 500
Pomorskie	64 580	45 263	48 011	39 868	125 543	80 687	82 136
Śląskie	222 948	71 753	155 162	205 053	67 081	37 579	188 565
Świętokrzyskie	39 567	29 919	39 557	109 456	477 361	0	225 775
Warmińsko-mazurskie	116 624	137 584	59 340	17 626	43 888	36 000	43 588
Wielkopolskie	106 303	73 509	35 548	76 136	91 933	6 958	20 847
Zachodniopomorskie	151 655	32 516	82 371	22 991	157 886	62 434	52 203

2019 ROK

Tabela 47. Zadania realizowane przed jednostki centralne w 2019 roku wg celu operacyjnego NPZ

Nr celu operacyjnego NPZ	Liczba (N)	Procent (%)
CO 1	845	6,44
CO 2	3984	30,37
CO 3	70	0,53
CO 4	7547	57,54

CO 5	71	0,54
CO 6	10	0,08
n/d	576	4,39
CO k	14	0,11
Suma	13117	100,00

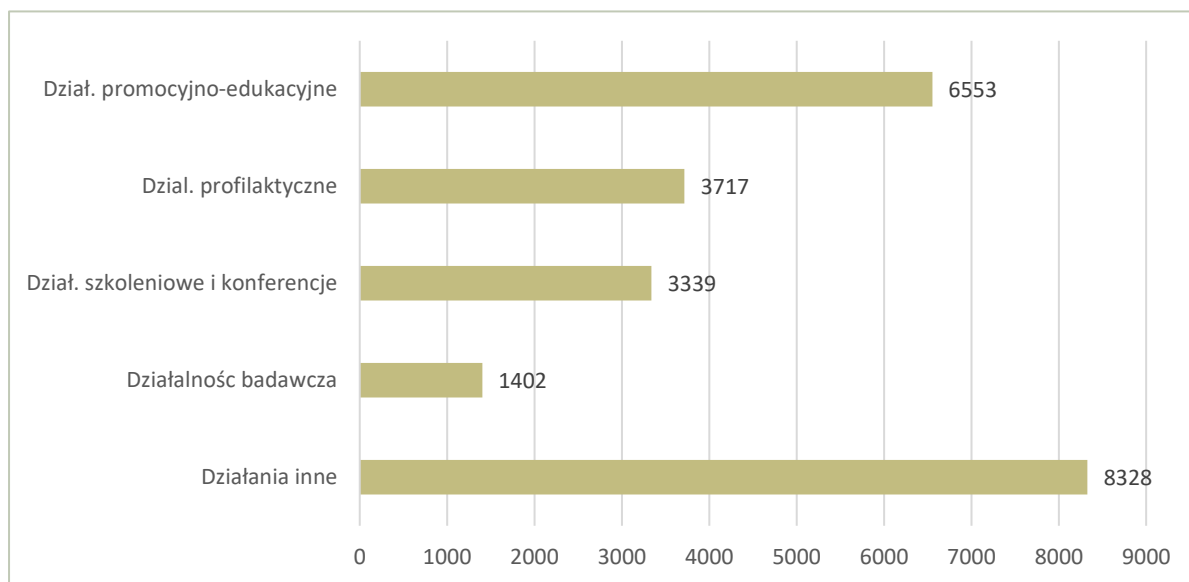
Zadania, które były realizowane przez podmioty centralne w 2019 roku najczęściej dotyczyły celu operacyjnego nr 4 (n=7547; 57,54%), a następnie 2 celu operacyjnego (n=3984; 30,37%). Łącznie zadania te stanowiły ponad 80% ogółu zadań zrealizowanych w roku 2019. Zadania zrealizowane w ramach celu operacyjnego nr 5 dotyczącego osób starszych stanowiły mniej niż 1% (0,54%) wszystkich działań.

Odbiorcami zadań z zakresu zdrowia publicznego realizowanymi przez podmioty centralne były najczęściej osoby, które można zaliczyć do grupy osób wyselekcjonowanych (n= 5 768; 43,97%), a więc osoby, które brały udział w działaniach przez wzgląd na ściśle określoną cechę, np. bycie nauczycielem, rodzicem, policjantem, bycie pracownikiem narażonym na negatywny wpływ miejsca pracy na zdrowie czy osobą prezentującą niebezpieczne zachowania zdrowotne. Następnie byli to wszyscy mieszkańcy (n=2 674; 20,39%). W przypadku 291 działań (2,22%) nie określono grupy docelowej (wskazując wprost, grupy docelowej nie było, albo opisując czynności wykonane w działaniu). Zadania skierowane do seniorów stanowiły 0,53% wszystkich zadań.

Tabela 48. Grupy docelowe (ze względu na rodzaj) działań realizowanych przez jednostki centralne w roku 2019

Grupa docelowa (rodzaj)	Liczba (N)	Procent (%)
grupy wyselekcjonowane	5 768	43,97
wszyscy mieszkańcy	2 674	20,39
osoby dorosłe	1 213	9,25
łącznie dzieci i młodzież	1 100	8,39
suma (młodzież i dorośli)	927	7,07
Razem uczniowie i młodzież	778	5,9
bd	291	2,22
przedszkolaki	150	1,14
Seniorzy	69	0,53
Uczniowie SP	68	0,52

Młodzież	63	0,48
Kobiety w ciąży	12	0,09
Dzieci małe	4	0,00
Suma	13 117	100

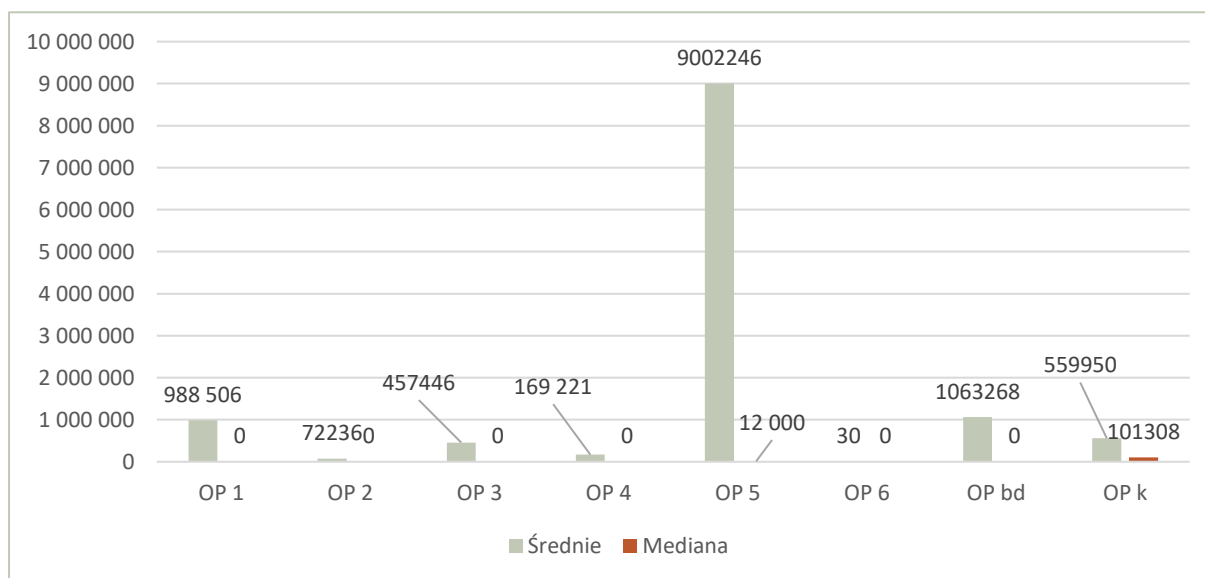
Rycina 42. Liczba działań poszczególnych rodzajów realizowanych w ramach zadań podejmowanych przez JST w roku 2019

Podmioty centralne najczęściej decydowały się na prowadzenie działalności określonej jako „inna” (n=8328; 63,49%). Były to takie działania, jak: kontrole/wizytacje/inspekcje oraz działania legislacyjne. Drugim w kolejności rodzajem działania pod względem częstości wdrażania były działania promocyjno-edukacyjne (n=6553; 49,96%)¹². Były to takie działania, jak np. publikowanie informacji (zarówno w formie tradycyjnej jak i internetowej), prowadzenie akcji zdrowotnych czy kampanii społecznych, dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych. W grupie działań określonych jako „inne” oszacowano liczbę działań mających charakter kontroli sanitarnych obiektów, pobierania próbek, wydawania decyzji administracyjnych itp. Ich liczba została określona na około 5900. Uwzględniając jedynie zadania, w których podmiot sprawozdający nie wskazał żadnego działania poza określonym jako „inne” - liczba działań o tytułach wskazujących na prowadzenie działań kontrolnych stacji wyniosła blisko 3100 działań. Należy wziąć pod uwagę, że dużą grupę podmiotów sprawozdających się jako jednostki centralne stanowią stacje sanitarno-epidemiologiczne, które

¹² Prowadzenie monitoringu zadań z zakresu zdrowia publicznego. Raport za rok 2019 oraz porównanie z latami 2016-2018., red. A.Czerw, wyd. NIZP-PZH, Warszawa 2020

w swojej działalności mają wpisane działania z zakresu kontroli, wydawania decyzji, pozwoleń itp.

Analizie poddano także kwotę finansowania zadań w podziale na cele operacyjne. Wykazano, że największe średnie koszty zostały sprawozdane w przypadku celu operacyjnego nr 5, które wynosiły średnio 9 mln zł. Analizę wykonano także z wyłączeniem wartości 0 w rubryce koszty całkowite (do oceny możliwe było włączenie 1350 zadań, dla których dysponowano niezerowymi wynikami dla rubryki kosztów i wielkości populacji docelowej). Ponownie największe średnie koszty stwierdzono w przypadku celu operacyjnego nr 5. Zestawiając dane o średnich całkowitych kosztach z ilością zadań sprawozdanych w celu operacyjnym nr 5 można zauważyć, że choć działania skierowane do seniorów stanowiły mniej niż 1% wszystkich działań to były to działania wymagające znacznych nakładów środków finansowych.

Rycina 43. Całkowity koszt realizacji zadania w zależności od celu operacyjnego w 2019 roku sprawozdane przed jednostki centralne

Zadania zrealizowane przez samorzady dotyczyły najczęściej celu operacyjnego nr 2 (n=9186; 50,24%), a w drugiej kolejności celu operacyjnego nr 1 (n=3981; 21,77%). Tak jak wspomniano wcześniej, liczne wskazywanie zadań z celu operacyjnego nr 2 wynika z faktu, że każda gmina i każde województwo jest dysponentem środków z tzw. korkowego, w związku z powyższym zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem środki te powinny być przeznaczane na działania prewencyjne z zakresu zdrowia publicznego.

Jednostki samorządu terytorialnego określili w sumie 240 różnych zadań NPZ, których dotyczyły ich działania. Najczęściej (n=1186; 6,49%) było to zadanie 1.3.2 realizowane w

zakresie celu operacyjnego nr 1 o tytule: *Zapewnianie dostępności do obiektów sportowych i zajęć polegających na aktywności fizycznej*. Działania podejmowane przez JST trwały najczęściej cały rok i były najczęściej skierowane do osób młodych. Najczęściej jednostką realizującą działanie były jednostki samorządu terytorialnego. Samorzady terytorialne podjęły w ramach prowadzonych zadań różnorodne działania, jednak najczęściej były to działania promocyjno-edukacyjne i działania profilaktyczne. (6,60%). Działania skierowane do osób starszych stanowiły 6,4% ogółu działań. Sumarycznie w JST przeprowadzono 1171 zadań odnoszących się do poprawy stanu zdrowia i promocji zdrowia wśród osób starszych. Najwięcej w województwach wielkopolskim (135), mazowieckim (109) i opolskim (109).

Tabela 49. Zadania zrealizowane przez JST 2019 roku

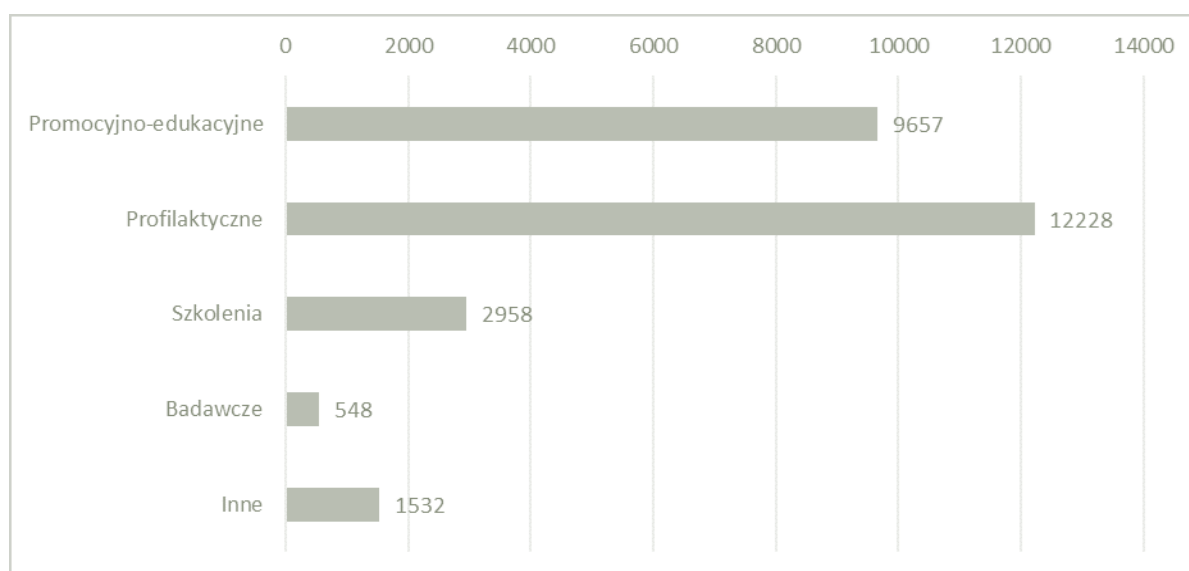
Nr celu operacyjnego NPZ	Liczba (N)	Procent (%)
CO 1	3 981	21,77
CO 2	9 186	50,24
CO 3	1 249	6,83
CO 4	1 313	7,18
CO5	1 171	6,40
CO 6	177	0,97
n/d	1 207	6,60
SUMA	18 284	100

Działania podejmowane przez samorzady skierowane były najczęściej do osób młodych, tj. do dzieci i młodzieży w ujęciu łącznym (n=6258; 34,23%) oraz do grup wyselekcjonowanych, czyli objętych działaniem ze względu na jakąś cechę (n=3291; 18,00%). Działania skierowane do seniorów stanowiły 3,56% wszystkich pozostałych działań. W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił spadek ilości zadań skierowanych do seniorów (3,56% w 2019 vs. 7,79% w 2018). Na podstawie analizy sprawozdań trudno jednoznacznie określić przyczynę tego spadku. Prawdopodobnie działania skierowane m.in. do seniorów mogły być ujęte w innych grupach np.: grupach wyselekcjonowanych ze względu na miejsce zamieszkania. Niemniej spadek ten należy postrzegać jako zjawisko niekorzystne z punktu widzenia promocji zdrowego starzenia się społeczeństwa.

Tabela 50. Grupy docelowe (ze względu na rodzaj) działań realizowanych przez JST w roku 2019

Grupa docelowa (rodzaj)	Liczba (N)	Procent (%)
Razem – dzieci i młodzież	6258	34,23
Grupy wyselekcjonowane	3291	18,00
Wszyscy mieszkańcy	1058	5,79
Osoby dorosłe	5769	31,55
Razem – uczniowie i młodzież	669	3,66
Seniorzy	650	3,56
Uczniowie szkoły podstawowej	180	0,98
Przedszkolaki	108	0,59
Dzieci małe	246	1,35
Razem - młodzież i dorośli	13	0,07
Kobiety w ciąży	30	0,16
bd	12	0,07
SUMA	18 284	100

Pod względem rodzaju podejmowanych działań najliczniej podjęto działania sklasyfikowane jako działania profilaktyczne (n=12228). Najmniej licznie realizowano działania badawcze (n=548).

Rycina 44. Liczba działań poszczególnych rodzajów realizowanych w ramach zadań podejmowanych przez JST w roku 2019

Całkowite koszty realizacji działań w roku 2019 zamykały się w przedziale 0-299 472 000 zł. Średni koszt realizacji zadania wynosił 184 032,18 zł. Najczęściej pojawiała się kwota 1000 zł (n=217). Analizując koszty realizacji zadania w poszczególnych województwach i odnosząc je do numeru celu operacyjnego można zauważyć, że w największej liczbie województw największe średnie koszty realizacji zadania występowały w przypadku celu operacyjnego nr 1. W celu operacyjnym odnoszącym się do poprawy zdrowia osób starszych największy średni całkowity koszt działań sprawozdano w województwach warmińsko-mazurskim, podkarpackim i podlaskim. Łączna kwota wydatkowana przez jednostki samorządu terytorialnego na działania z zakresu zdrowia publicznego na podstawie sprawozdanych danych wynosiła blisko 3 mld zł.

Tabela 51. Średni całkowity koszt realizacji zadania w poszczególnych województwach w relacji do numeru celu operacyjnego NPZ przez JST w 2019 roku

Województwo	CO 1- łącznie	CO 2- łącznie	CO 3- łącznie	CO 4- łącznie	CO 5- łącznie	CO 6- łącznie	bd-n/d łącznie
Dolnośląskie	227 511	35 631	212 461	206 801	244 397	241 000	30 366
Kujawsko-pomorskie	330 148	97 670	80 864	62 687	41 437	1	184 775
Lubelskie	90 646	31 414	395 279	525 003	49 454	12 156	7 593
Lubuskie	130 549	30 189	36 005	23 823	197 823	1 600	74 210
Łódzkie	742 626	49 606	13 406	37 194	89 469	76 235	107 452
Małopolskie	228 203	35 633	345 270	85 231	298 121	20 897	37 820
Mazowieckie	2008 783	58 299	1 634 020	268 900	113 613	3037 247	476 686
Opolskie	285 783	18 021	4 746 435	976 794	142 774	3 368	-
Podkarpackie	90 639	33 878	39 103	24 996	610 957	59 251	29 042
Podlaskie	265 599	30 359	44 259	231 998	376 227	85 749	24 140
Pomorskie	80 171	45 818	38 567	63 764	138 307	129 253	37 441
Śląskie	365 226	57 664	236 405	141 485	62 256	22 928	54 108
Świętokrzyskie	186 165	28 188	33 894	88 155	185 556	440	313 555
Warmińsko-mazurskie	174 267	127 943	91 632	28 779	838 804	43 161	42 171
Wielkopolskie	161 923	40 991	65 533	50 171	81 002	11 965	8 369 271
Zachodniopomorskie	126 454	39 063	95 090	28 726	177 100	72 035	78 450

Analizy przeprowadzono uwzględniając rozkład częstości sprawozdanych kwot posortowanych od najmniejszej do największej. W tak przygotowanym szeregu rosnących kwot nie stwierdzono wartości, która różniłaby się o rząd wielkości od wartości poprzedzającej, czyli takiej, która byłaby 10 razy większa od poprzedniej. W oparciu o to postępowanie nie

stwierdzono więc wartości skrajnych, które mogłyby być wynikiem błędu wprowadzania danych polegającego na dodaniu nadmiarowych cyfr.

ZADANIA Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO A STATYSTYKI JGP, KOSZTY ŚWIADCZEŃ I WSKAŹNIKI EPIDEMIOLOGICZNE

W tabeli 52 przedstawiono wartości współczynników korelacji r Pearsona pomiędzy wartościami wskaźników zadań z zakresu zdrowia publicznego z roku 2017 a wartościami statystyk JGP, kosztów świadczeń i wskaźników epidemiologicznych z roku 2019.

Liczba działań określonych przez sprawozdających jako inne zrealizowanych w roku 2017 korelowała ujemnie z wysokością środków refundacji za świadczenia i leki w roku 2019. Liczba działań profilaktycznych zrealizowanych w roku 2017 korelowała ujemnie z chorobowością, zapadalnością i liczbą zgonów z powodu ostrych chorób neurologicznych w roku 2019.

Wskaźnik chorobowości związany z chorobami neurologicznymi przewlekłymi korelował dodatnio z wysokością finansowania zadań z zakresu zdrowia publicznego. Stwierdzono również, że liczba programów korelowała dodatnio z czasem hospitalizacji w związku ze świadczeniami z sekcji A, D, E, F, G, H, K i S. Liczba zrealizowanych programów ogółem, liczba zrealizowanych programów ogólnych i liczba zrealizowanych programów wspierających świadczenia medyczne korelowała ujemnie z liczbą hospitalizacji w związku ze świadczeniami z sekcją B, czyli choroby oczu. Liczba działań określonych przez sprawozdających jako inne korelowała dodatnio z czasem hospitalizacji w związku ze świadczeniami z sekcji E, F, H i Q.

Tabela 52. Wartości współczynników korelacji r Pearsona pomiędzy wartości wskaźników zadań z zakresu zdrowia publicznego z roku 2017 a wartościami statystyk JGP, kosztów świadczeń i wskaźników epidemiologicznych z roku 2019

		Liczba programów					Liczba działań						
		ogółem	og.	prof.	med.	populacja	prom.	prof.	szkol.	bad.	inne	%	kwota
Sekcja A	l. hosp.	-0,318	-0,321	-0,348	-0,084	-0,211	0,340	-0,463	-0,256	-0,367	0,160	0,034	-0,214
	czas	,554*	0,487	,554*	0,444	-0,352	-0,106	0,024	-0,023	-0,005	0,459	-0,259	-0,376
Sekcja B	l. hosp.	-,758**	-,740**	-0,319	-,572*	0,116	-0,167	-0,199	-0,198	-0,040	-0,183	0,418	0,182
	czas	0,411	0,341	0,296	,525*	-0,284	-0,073	-0,177	-0,092	0,088	0,454	-0,320	-0,361
Sekcja D	l. hosp.	-0,387	-0,417	0,081	-0,239	-0,114	0,228	-0,235	0,085	-0,284	0,329	-0,033	-0,103
	czas	,529*	0,456	0,428	,530*	-0,301	0,095	-0,066	0,053	-0,044	0,459	-0,347	-0,351
Sekcja E	l. hosp.	-0,402	-0,412	-0,149	-0,237	0,022	0,234	-0,434	-0,277	-0,285	-0,046	0,181	0,046
	czas	,501*	0,424	0,364	,574*	-0,302	0,110	-0,070	0,063	-0,059	,519*	-0,376	-0,368
Sekcja F	l. hosp.	-0,456	-0,410	-0,352	-0,377	0,249	0,477	-0,299	-0,150	-0,419	0,214	0,345	0,254
	czas	,610*	,526*	,498*	,601*	-0,278	-0,047	-0,013	-0,048	0,012	,514*	-0,419	-0,334
Sekcja G	l. hosp.	-0,331	-0,341	-0,019	-0,213	0,151	0,176	0,122	0,415	0,026	-0,041	0,406	0,171
	czas	,612*	,527*	0,475	,631**	-0,245	-0,049	-0,097	-0,010	-0,033	0,438	-0,419	-0,305
Sekcja H	l. hosp.	-0,143	-0,076	-0,189	-0,325	-0,126	0,445	0,306	0,062	-0,135	0,363	0,333	-0,046
	czas	,582*	,498*	0,485	,596*	-0,285	-0,088	0,003	0,008	-0,085	,558*	-0,318	-0,342
Sekcja K	l. hosp.	-0,051	-0,043	-0,168	0,046	0,169	0,134	-0,143	-0,488	0,234	-0,323	-0,192	0,149
	czas	,583*	,508*	,565*	0,493	-0,333	-0,065	0,050	-0,082	0,006	0,471	-0,336	-0,365

Sekcja Q	l. hosp.	-0,095	-0,081	-0,169	-0,023	-0,079	0,239	0,368	-0,157	0,109	-0,156	-0,044	-0,041
	czas	0,475	0,419	0,474	0,385	-0,319	-0,032	0,180	-0,005	0,082	,526*	-0,217	-0,338
Sekcja S	l. hosp.	-0,018	-0,037	0,174	-0,064	-0,009	-0,236	-0,067	0,345	0,289	0,058	-0,250	0,011
	czas	,589*	0,497	0,437	,680**	-0,325	-0,028	-0,148	0,184	0,023	0,357	-0,421	-0,406
Refundacja	Świadczenia i leki	-0,372	-0,344	0,058	-,525*	0,271	0,177	-0,051	-0,096	0,100	-,587*	-0,099	0,354
Ch. kardiologiczne przewlekłe	Chorobowość	-0,179	-0,164	-0,145	-0,115	-0,010	0,357	0,011	0,374	-0,237	-0,300	0,101	0,035
	Zapadalność	-0,200	-0,169	-0,140	-0,216	-0,085	0,181	-0,155	-0,202	-0,132	-0,279	0,444	-0,056
	l. zgonów	-0,106	-0,114	-0,105	0,032	0,086	0,359	0,055	0,128	-0,243	-0,160	0,050	0,092
Ch. kardiologiczne ostre	Chorobowość	0,032	-0,040	0,229	0,218	0,213	-0,394	0,072	0,177	0,130	-0,018	-0,079	0,227
	Zapadalność	0,384	0,294	0,460	0,429	0,104	-0,479	-0,187	-0,054	0,311	-0,246	-0,304	0,075
	l. zgonów	0,008	-0,082	0,318	0,203	0,109	-0,286	-0,251	0,260	0,157	-0,300	-0,265	0,091
Ch. neurologiczne przewlekłe	Chorobowość	-0,105	-0,073	-0,360	0,003	0,469	-0,093	0,087	-0,235	-0,214	-0,150	-0,032	,499*
	Zapadalność	0,233	0,272	-0,306	0,210	0,257	-0,202	0,190	-0,407	-0,142	-0,059	0,009	0,273
	l. zgonów	0,013	0,033	-0,351	0,157	0,369	-0,077	0,233	-0,361	-0,120	-0,094	-0,037	0,373
Ch. neurologiczne ostre	Chorobowość	-0,096	-0,101	-0,149	-0,006	-0,291	0,132	-,566*	-0,256	-0,136	-0,099	0,059	-0,312
	Zapadalność	-0,092	-0,100	-0,135	0,005	-0,288	0,142	-,565*	-0,257	-0,148	-0,077	0,045	-0,310
	l. zgonów	0,041	0,008	-0,063	0,205	-0,249	0,087	-,626**	-0,303	-0,229	0,041	0,015	-0,312

og. – działania ogólne; prof. – działania profilaktyczne; med.- działania wspomagające świadczenia medyczne; Populacja – liczebność populacji docelowej; prom. – działania promocyjno-edukacyjne; szkol. – działania szkoleniowe; bad. – działania badawcze; % - udział podmiotu finansującego w finansowaniu zadania; kwota – kwota finansowania;
* - $p < 0,05$; ** $p < 0,01$

W tabeli 53 przedstawiono wartości współczynników korelacji r Pearsona pomiędzy wartościami wskaźników zadań z zakresu zdrowia publicznego z roku 2017 a wartościami statystyk JGP, kosztów świadczeń i wskaźników epidemiologicznych z roku 2020.

Liczba działań profilaktycznych zrealizowanych w roku 2017 korelowała ujemnie z liczbą zgonów z powodu ostrych chorób neurologicznych w roku 2020. Liczba działań określonych przez sprawozdających jako inne korelowała ujemnie z liczbą hospitalizacji związanych ze świadczeniami z sekcji K, czyli z chorobami układu dokrewnego.

Liczba programów profilaktycznych korelowała dodatnio z zapadalnością na choroby kardiologiczne ostre, natomiast liczba działań promocyjno-edukacyjnych korelowała z zapadalnością na choroby kardiologiczne ostre ujemnie.

Stwierdzono również, że liczba programów korelowała dodatnio z czasem hospitalizacji w związku ze świadczeniami z sekcji A, D, F, G, H, K i S. Liczba zrealizowanych programów ogółem i liczba zrealizowanych programów ogólnych i liczba zrealizowanych programów wspierających świadczenia medyczne korelowała ujemnie z liczbą hospitalizacji w związku ze świadczeniami z sekcją B, czyli choroby oczu. Liczba działań określonych przez sprawozdających jako inne korelowała dodatnio z czasem hospitalizacji w związku ze świadczeniami z sekcji E, F i H.

Tabela 53. Wartości współczynników korelacji r Pearsona pomiędzy wartości wskaźników zadań z zakresu zdrowia publicznego z roku 2017 a wartościami statystyk JGP, kosztów świadczeń i wskaźników epidemiologicznych z roku 2020

		Liczba programów					Liczba działań						
		ogółem	og.	prof.	med.	populacja	prom.	prof.	szkol.	bad.	inne	%	kwota
Sekcja A	l. hosp.	-0,131	-0,146	-0,204	0,060	-0,330	0,153	-0,426	-0,272	-0,334	0,383	-0,075	-0,352
	czas	,513*	0,433	,593*	0,427	-0,334	0,050	-0,025	0,076	-0,023	0,346	-0,266	-0,353
Sekcja B	l. hosp.	-,581*	-,594*	-0,058	-0,441	-0,083	-0,237	-0,158	-0,051	-0,050	-0,234	0,404	-0,002
	czas	0,265	0,209	0,248	0,370	-0,292	-0,150	-0,121	0,028	0,028	0,421	-0,172	-0,332
Sekcja D	l. hosp.	-0,443	-0,419	-0,009	-0,483	-0,211	0,204	-0,039	0,195	-0,317	0,374	0,211	-0,162
	czas	,556*	0,469	0,407	,635**	-0,242	0,071	-0,132	0,033	-0,082	0,466	-0,424	-0,312
Sekcja E	l. hosp.	-0,222	-0,251	0,059	-0,130	-0,065	0,099	-0,454	-0,319	-0,199	0,013	0,072	-0,047
	czas	0,489	0,410	0,320	,599*	-0,284	0,029	0,003	0,033	-0,001	,581*	-0,341	-0,350
Sekcja F	l. hosp.	-0,365	-0,299	-0,322	-0,405	0,162	0,285	-0,248	-0,255	-0,309	0,326	0,325	0,161
	czas	,623**	,544*	0,490	,599*	-0,289	0,024	0,007	-0,016	0,004	,498*	-0,433	-0,346
Sekcja G	l. hosp.	-0,066	-0,101	0,048	0,063	0,203	-0,054	0,042	0,138	0,213	0,182	0,160	0,172
	czas	,505*	0,428	0,322	,615*	-0,255	0,039	-0,042	0,005	-0,103	,622*	-0,390	-0,327
Sekcja H	l. hosp.	0,148	0,239	-0,153	-0,202	-0,244	0,140	0,388	-0,020	0,056	0,397	0,273	-0,181
	czas	,555*	0,463	0,455	,629**	-0,301	-0,114	-0,075	0,038	-0,104	,517*	-0,337	-0,362
Sekcja K	l. hosp.	-0,202	-0,149	-0,148	-0,300	-0,179	0,054	0,063	-0,228	0,437	-,538*	0,132	-0,141
	czas	,645**	,564*	0,379	,693**	-0,267	0,000	-0,076	-0,110	-0,081	0,473	-0,413	-0,342

Sekcja Q	l. hosp.	0,275	0,268	0,212	0,134	-0,287	-0,006	0,368	-0,114	0,309	-0,143	-0,346	-0,254
	czas	0,480	0,411	,557*	0,355	-0,321	0,130	0,020	-0,050	0,115	0,351	-0,295	-0,341
Sekcja S	l. hosp.	0,039	0,025	0,136	-0,027	-0,101	-0,209	-0,193	0,382	0,167	-0,051	-0,133	-0,076
	czas	,604*	,511*	0,473	,663**	-0,293	-0,063	-0,124	0,140	-0,049	0,434	-0,404	-0,365
Refundacja	Świadczenia i leki	-0,114	-0,116	0,178	-0,249	-0,070	-0,206	-0,047	0,067	0,192	-0,321	-0,226	-0,017
Ch. kardiologiczne przewlekłe	Chorobowość	-0,203	-0,182	-0,156	-0,158	-0,030	0,350	-0,006	0,352	-0,238	-0,315	0,146	0,021
	Zapadalność	-0,109	-0,069	0,102	-0,342	-0,124	0,014	-0,126	-0,201	0,031	-0,260	0,449	-0,079
	l. zgonów	-0,041	-0,066	-0,074	0,146	0,113	0,351	-0,105	0,043	-0,241	-0,156	-0,072	0,101
Ch. kardiologiczne ostre	Chorobowość	0,036	-0,018	0,276	0,119	0,145	-0,386	0,164	0,269	0,126	0,024	-0,061	0,174
	Zapadalność	0,422	0,354	,653**	0,255	0,007	-,511*	0,025	0,085	0,376	-0,041	-0,328	0,008
	l. zgonów	-0,025	-0,129	0,214	0,311	0,074	-0,161	-0,483	0,196	-0,015	-0,330	-0,339	0,032
Ch. neurologiczne przewlekłe	Chorobowość	-0,102	-0,071	-0,334	-0,012	0,458	-0,134	0,086	-0,214	-0,215	-0,139	-0,016	0,494
	Zapadalność	0,094	0,111	-0,078	0,066	0,164	-0,434	0,154	-0,103	-0,171	0,057	0,064	0,218
	l. zgonów	-0,041	-0,021	-0,438	0,168	0,358	-0,019	0,044	-0,325	-0,248	-0,117	-0,060	0,357
Ch. neurologiczne ostre	Chorobowość	0,124	0,117	-0,001	0,085	-0,305	0,145	-0,464	-0,299	-0,069	0,057	-0,097	-0,334
	Zapadalność	0,139	0,130	0,014	0,101	-0,301	0,139	-0,459	-0,308	-0,076	0,089	-0,115	-0,333
	l. zgonów	0,013	-0,020	0,028	0,103	-0,301	0,113	-,597*	-0,283	-0,182	-0,018	0,045	-0,338

og. – działania ogólne; prof. – działania profilaktyczne; med.- działania wspomagające świadczenia medyczne; Populacja – liczebność populacji docelowej; prom. – działania promocyjno-edukacyjne; szkol. – działania szkoleniowe; bad. – działania badawcze; % - udział podmiotu finansującego w finansowaniu zadania; kwota – kwota finansowania; * - $p < 0,05$; ** $p < 0,01$

W tabeli 54 przedstawiono wartości współczynników korelacji r Pearsona pomiędzy wartościami wskaźników zadań z zakresu zdrowia publicznego z roku 2018 a wartościami statystyk JGP, kosztów świadczeń i wskaźników epidemiologicznych z roku 2020.

Nie stwierdzono istotnych statystycznie korelacji ze wskaźnikami epidemiologicznymi. Liczba zrealizowanych programów wspierających świadczenia medyczne w roku 2018 korelowała ujemnie z wysokością refundacji za świadczenia i leki w roku 2020. Stwierdzono, że liczba programów korelowała dodatnio z czasem hospitalizacji w związku ze świadczeniami z sekcji D, E, F, G, H, K i S, przy czym korelacje te nie dotyczyły liczby programów profilaktycznych.

Liczba zrealizowanych programów ogółem i liczba zrealizowanych programów ogólnych i liczba zrealizowanych programów wspierających świadczenia medyczne korelowała ujemnie z liczbą hospitalizacji w związku ze świadczeniami z sekcji B, tj. choroby oczu. Liczba działań szkoleniowych korelowała dodatnio z czasem hospitalizacji w związku ze świadczeniami z sekcji B. Procentowy udział podmiotu finansującego w finansowaniu zadania korelował dodatnio z liczbą hospitalizacji w związku ze świadczeniami z sekcji F, tj. choroby przewodu pokarmowego oraz ujemnie z liczbą hospitalizacji w związku ze świadczeniami z sekcji Q, tj. choroby naczyń i z wysokością refundacji za świadczenia i leki.

Tabela 54. Wartości współczynników korelacji r Pearsona pomiędzy wartości wskaźników zadań z zakresu zdrowia publicznego z roku 2018 a wartościami statystyk JGP, kosztów świadczeń i wskaźników epidemiologicznych z roku 2020

		Liczba programów					Liczba działań						
		ogółem	og.	prof.	med.	populacja	prom.	prof.	szkol.	bad.	inne	%	kwota
Sekcja A	l. hosp.	-0,107	-0,052	-0,329	-0,004	-0,216	-0,036	-0,030	0,199	-0,480	-0,015	0,040	-0,133
	czas	0,443	0,261	0,103	0,466	-0,237	0,175	0,179	0,464	0,006	-0,105	-0,156	-0,213
Sekcja B	l. hosp.	-,595*	-,676**	-0,260	-0,428	-0,355	-0,462	-0,473	-0,042	-0,064	0,062	0,031	-0,114
	czas	0,312	0,223	0,183	,526*	-0,093	0,301	0,098	,701**	0,073	0,372	-0,180	0,035
Sekcja D	l. hosp.	-0,435	-0,308	-0,138	-0,337	-0,405	-0,101	-0,091	0,238	-0,251	-0,159	0,092	-0,027
	czas	,555*	0,453	0,064	,682**	-0,001	0,317	0,299	0,492	-0,095	-0,014	-0,119	-0,123
Sekcja E	l. hosp.	-0,211	-0,234	-0,182	-0,137	-0,148	-0,250	-0,357	0,200	-0,202	0,034	0,228	-0,128
	czas	0,495	0,415	0,108	,650**	-0,034	0,274	0,266	0,434	0,017	-0,003	-0,065	-0,117
Sekcja F	l. hosp.	-0,324	-0,064	-0,066	-0,270	0,155	-0,199	-0,184	0,153	-0,274	-0,032	,661**	-0,242
	czas	,562*	0,440	0,099	,587*	-0,076	0,306	0,326	0,380	-0,045	-0,048	-0,182	-0,112
Sekcja G	l. hosp.	-0,016	-0,035	0,251	0,086	0,259	-0,298	-0,219	0,032	0,255	-0,030	0,251	-0,122
	czas	,499*	0,444	0,027	,689**	0,002	0,348	0,323	0,487	-0,118	-0,002	-0,092	-0,127
Sekcja H	l. hosp.	0,115	0,188	0,214	-0,074	-0,195	0,319	0,099	0,252	0,199	-0,287	0,174	-0,368
	czas	,524*	0,395	-0,017	,700**	-0,100	0,305	0,319	0,435	-0,090	-0,048	-0,168	-0,171
Sekcja K	l. hosp.	-0,128	-0,081	0,299	-0,340	-0,224	0,082	-0,419	0,071	0,313	0,334	0,011	0,332
	czas	,605*	,509*	-0,024	,694**	-0,008	0,349	0,323	0,332	-0,124	-0,106	-0,111	-0,177

Sekcja Q	l. hosp.	0,153	0,041	0,067	-0,036	-0,273	0,304	0,108	-0,002	0,047	0,114	-,514*	0,199
	czas	0,389	0,228	0,208	0,284	-0,211	0,049	0,105	0,326	0,070	-0,037	-0,100	-0,127
Sekcja S	l. hosp.	0,090	-0,069	0,230	-0,159	-0,121	-0,015	0,168	0,047	0,106	0,051	-0,450	0,156
	czas	,604*	0,471	0,068	,695**	-0,070	0,313	0,377	0,404	-0,066	-0,075	-0,195	-0,118
Refundacja	Świadczenia i leki	-0,203	-0,338	0,010	-,535*	-0,243	-0,090	0,002	-0,279	-0,082	0,165	-,671**	0,422
Ch. kardiologiczne przewlekłe	Chorobowość	-0,114	-0,166	-0,026	0,077	-0,113	0,057	-0,024	0,371	0,100	0,076	-0,008	-0,067
	Zapadalność	-0,092	-0,079	0,139	-0,200	-0,263	-0,140	-0,377	0,153	0,234	-0,008	0,416	-0,161
	l. zgonów	0,032	0,021	-0,126	0,305	0,130	0,075	-0,104	0,269	-0,012	0,012	0,121	-0,041
Ch. kardiologiczne ostre	Chorobowość	0,006	-0,208	0,126	0,224	0,075	0,000	0,060	0,232	0,299	0,348	-0,364	0,107
	Zapadalność	0,309	0,042	0,341	0,112	-0,003	-0,027	0,252	0,039	0,272	0,425	-0,459	0,235
	l. zgonów	0,042	-0,169	-0,075	0,184	0,085	-0,260	0,029	0,018	-0,085	0,368	-0,351	0,279
Ch. neurologiczne przewlekłe	Chorobowość	-0,122	-0,092	-0,324	0,077	0,390	0,224	0,020	-0,128	-0,074	0,000	-0,026	-0,059
	Zapadalność	0,046	-0,016	-0,266	0,232	0,084	0,389	0,139	0,061	0,033	-0,066	-0,190	-0,165
	l. zgonów	-0,034	0,036	-0,404	0,251	0,405	0,268	0,006	-0,101	-0,164	-0,016	0,075	-0,113
Ch. neurologiczne ostre	Chorobowość	0,116	0,102	-0,061	-0,140	-0,176	-0,180	0,009	-0,049	-0,291	-0,038	0,101	-0,123
	Zapadalność	0,125	0,114	-0,069	-0,127	-0,168	-0,169	0,021	-0,050	-0,305	-0,047	0,093	-0,122
	l. zgonów	0,047	0,022	-0,167	-0,003	-0,210	-0,270	-0,158	0,076	-0,302	-0,038	0,242	-0,206

og. – działania ogólne; prof. – działania profilaktyczne; med.- działania wspomagające świadczenia medyczne; Populacja – liczebność populacji docelowej; prom. – działania promocyjno-edukacyjne; szkol. – działania szkoleniowe; bad. – działania badawcze; % - udział podmiotu finansującego w finansowaniu zadania; kwota – kwota finansowania; * - $p < 0,05$; ** $p < 0,01$

WNIOSKI

Liczebność populacji seniorów w kolejnych latach znacząco wzrasta. Przeprowadzone analizy wskazują na to, że liczba hospitalizacji w roku 2020 była mniejsza. Dotyczy to większości analizowanych sekcji świadczeń JGP, tj. sekcji A, B, D, E, G, H, K, Q i S. Stwierdzono również redukcję długości hospitalizacji w kolejnych latach dotyczy to sekcji A, B, D, G, H, czyli hospitalizacji w związku z chorobami układu nerwowego, chorobami oczu, chorobami układu oddechowego, chorobami wątroby, dróg żółciowych, trzustki i śledziony oraz chorobami układu mięśniowo-szkieletowego. Długość hospitalizacji związanych z sekcjami świadczeń E, K, Q i S, czyli chorobami serca, układu dokrewnego, naczyń oraz układu krwiotwórczego, zatruciami i chorobami zakaźnego w kolejnych latach pozostawała na tym samym poziomie.

Wartość refundacji świadczeń i leków w roku 2019 wzrosła w stosunku do roku 2018 a następnie zmniejszyła się w roku 2020 w stosunku do roku 2019. Stwierdzono wzrost chorobowości związanej z przewlekłymi chorobami kardiologicznymi w kolejnych latach. W 2020 roku stwierdzono redukcję zapadalności na ostre i przewlekłe choroby kardiologiczne oraz ostre i przewlekłe choroby neurologiczne. Może być to jednak związane z ograniczonym dostępem do badań diagnostycznych podczas epidemii koronawirusa SARS-CoV-2. Jednocześnie stwierdzono wzrost liczby zgonów z powodu ostrych i przewlekłych chorób kardiologicznych oraz ostrych i przewlekłych chorób neurologicznych. W roku 2019 stwierdzono wzrost chorobowości związanej z przewlekłymi chorobami neurologicznymi w porównaniu z rokiem 2018. Jednocześnie analizowane dane wskazują na spadek chorobowości związanej z chorobami ostrymi kardiologicznymi i chorobami ostrymi neurologicznymi w roku 2020 w porównaniu z rokiem 2019.

Zadania skierowane do osób starszych stanowiły niewielki odsetek zadań z zakresu zdrowia publicznego. W roku 2017 organy administracji rządowej i państwowe jednostki organizacyjne, zrealizowały 105 zadań skierowanych do osób starszych, realizatorem były główne Powiatowe Stacje Sanitarно-Epidemiologiczne. Natomiast jednostki samorządu terytorialnego w 2017 roku zrealizowały 1194 zadania skierowane do osób starszych, najwięcej w województwach wielkopolskim i śląskim. W 2018 roku jednostki centralne zrealizowały 90 zadań skierowanych do osób starszych. Podobnie jak w poprzednim roku dominowały zadania zrealizowane przez Stacje Sanitarно-Epidemiologiczne. Z kolei jednostki samorządu

terytorialnego zrealizowały 1221 zadań skierowanych do osób starszych, najwięcej w województwach wielkopolskim i opolskim. W roku 2019 organy administracji rządowej wykonały 71 zadań nakierowanych na potrzeby osób starszych, co stanowiło ok. 0,5% wszystkich zrealizowanych zadań, zaś JST zrealizowały 1171 zadań (ok. 6,5%), najwięcej w województwach wielkopolskim i opolskim, jak w poprzedzającym roku.

Analizując liczbę zadań z zakresu zdrowia publicznego skierowanych do osób starszych w latach 2017-2019 można zauważyć, że stanowiły one poniżej 1% wszystkich pozostałych zadań zrealizowanych przez organy administracji rządowej i państwowe jednostki organizacyjne, natomiast wśród zadań zdrowia publicznego realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego stanowiły ok. 6% wszystkich zrealizowanych zadań. Jednostki samorządu terytorialnego realizując zadania w obszarze potrzeb zdrowotnych mieszkańców wykorzystują głównie biomedyczne podejście typu „top-down” (szczepienia ochronne, badania przesiewowe, interwencje medyczne). W działaniach na rzecz zdrowia społeczności lokalnych osób starszych należy stosować podejście społeczno-środowiskowe „bottom-up”, aktywne formy współpracy zmierzające do upodmiotowienia (empowerment) społeczności. Współpraca wewnątrz systemu zdrowotnego, w kontekście profilaktyki chorób i promocji zdrowia osób starszych, jest niewystarczająca. Należy zwiększyć ilość zadań zdrowia publicznego skierowanych do osób starszych, zarówno na poziomie centralnym, jak i lokalnym oraz wzmocnić współpracę jednostek w zakresie realizacji tych zadań. Jest to szczególnie istotne dla polityk publicznych i budżetu państwa ze względu na proces starzenia się społeczeństwa w Polsce.

Skuteczność realizowanych zadań z zakresu zdrowia publicznego potwierdzają ujemne korelacje pomiędzy liczbą realizowanych działań profilaktycznych a chorobowością i zapadalnością na ostre choroby neurologiczne stwierdzoną dla powiązania wskaźników z roku 2017 i 2019. O skuteczności realizowanych zadań z zakresu zdrowia publicznego świadczy też ujemna korelacja pomiędzy liczbą realizowanych działań profilaktycznych a liczbą zgonów z powodu ostrej choroby neurologicznej otrzymana w analizie powiązania wskaźników z roku 2017 i 2019 a następnie potwierdzona w analizie powiązania wskaźników z roku 2017 i 2020. Jest to wynik istotny m. in., dlatego że w kolejnych latach stwierdza się zarówno wzrost zapadalności jak i wzrost liczby zgonów z powodu ostrej choroby neurologicznej w grupie seniorów.

Stwierdzono także, że liczba działań promocyjno-edukacyjnych korelowała ujemnie z zapadalnością na choroby kardiologiczne ostre. W przypadku chorób kardiologicznych ostrych dane z kolejnych lat również wskazują na wzrost zapadalności i wzrost liczby zgonów, co uwydatnia znaczenie prowadzenia działań promocyjno-edukacyjnych w ramach zadań z zakresu zdrowia publicznego.

Liczba działań określonych przez sprawozdających realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego jako inne działania korelowała ujemnie z liczbą hospitalizacji związanych ze świadczeniami z sekcji K, czyli z chorobami układu dokrewnego.

Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH – Państwowy Instytut Badawczy